

Plenaire 48

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2005-2006

31 mei 2006

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ONTWERP VAN DECREET betreffende het gezondheidsinformatiesysteem – 531 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	1
Artikelsgewijze bespreking	5
ONTWERP VAN DECREET betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen – 743 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	6
Artikelsgewijze bespreking	10
ONTWERP VAN DECREET betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum – 746 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	10
Artikelsgewijze bespreking	12
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering – 788 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	12
Artikelsgewijze bespreking	14
ONTWERP VAN DECREET tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen – 804 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 5	
Algemene bespreking	14
Artikelsgewijze bespreking	22
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 – 814 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4	
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 – 815 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	22
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 – 814 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4	
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 – 815 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4	
Artikelsgewijze bespreking	30

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jos De Meyer, Karlos Callens, Jan Verfaillie, Mark Demesmaeker en Ludo Sannen houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 – 736 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

30

Artikelsgewijze bespreking

31

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

31

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier

– *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Jos Bex, Mieke Vogels: gezondheidsredenen;

Miet Smet, Luc Van den Brande: buitenlands;

Anne Marie Hoebeke, Vera Jans: ambtsverplichtingen;

Jan Verfaillie: familieverbindingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingezonden stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (Zie *Parl. St. Vl. Parl. Decreetgeving – Ingekomen stukken en mededelingen 2005-2006, nr. 60/30*)

ONTWERP VAN DECREET betreffende het gezondheidsinformatiesysteem – 531 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Jans, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Tack, verslaggever, heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, alvorens de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie begon, kregen wij een aantal documenten ter beschikking. Daar zaten een voorontwerp bij, een ontwerp van decreet en een paar adviezen. Er zat bijvoorbeeld een advies van de SERV bij, van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, van de Vlaamse Onderwijsraad en ook van de Raad van State.

We waren verrast dat er geen enkel document bij was waaruit bleek dat er voorafgaande gesprekken waren gevoerd met de mensen uit het veld, zoals men dat zo mooi zegt, namelijk met de gezondheidswerkers en de zorggebruikers. Nochtans vormen deze mensen precies de sleutel bij de implementatie van dit decreet.

Bij de lectuur van dit ontwerp van decreet hadden we heel wat bemerkingen en opmerkingen. We vonden het dan ook niet meer dan logisch om een hoorzitting te organiseren waartoe deze mensen zouden worden uitgenodigd. We waren niet verrast dat heel wat opmerkingen die zij formuleerden, overeenkwamen met elementen die wij zelf ook al hadden uitmaakt.

Dit decreet vertoont twee facetten. Enerzijds beoogt de regering via dit decreet de creatie van een operationeel systeem om informatie tussen zorgverleners onderling op elektronische wijze te laten gebeuren. Anderzijds wordt voorzien in een epidemiologisch informatiesysteem waarbij de zorgverleners verplicht worden om informatie over te maken aan de administratie, met als doel het Vlaamse gezondheidsbeleid te evalueren en doeltreffender te organiseren.

Binnen dit ontwerp van decreet heerst een belangrijk spanningsveld. Er zijn zorggebruikers en zorgverleners. De zorggebruikers verwachten van de zorgverleners dat alles wat zij hen toevertrouwen, in alle discretie wordt behandeld. De zorgverleners zijn ertoe verplicht om zeer vertrouwelijk om te gaan met al die informatie. Het is een hoeksteen van het beroep.

De overheid investeert vrij veel financiële middelen in het gezondheidsbeleid en verwacht uiteraard dat met die middelen zuinig en doelmatig wordt omgesprongen. De vraag is wat de Vlaamse Regering met dit ontwerp van decreet wil bereiken. Hoewel

het nergens expliciet vermeld staat, wil men met het decreet een elektronische databank van de vaccinaties creëren en de borstkankerscreening doelmatiger organiseren.

Een aantal zaken pleiten evenwel in het nadeel van het ontwerp. Zo wordt er een zeer algemene terminologie gehanteerd. Wat de net aangehaalde onderdelen – de vaccinaties en de borstkankerscreenings – betreft, is het ontwerp weinig concreet. Dit betekent dat het decreet later zal worden uitgebreid en op andere onderdelen van de gezondheidszorg toegepast. Hierover wordt nu evenwel nog niets gezegd. Dat is een onbekend gegeven. Het ontwerp opent een aantal deuren. We weten echter niet welke deuren in de toekomst kunnen worden geopend. De Vlaamse Regering is hiervoor bevoegd en kan eigenhandig beslissen welke informatie de zorgverleners in de toekomst aan de administratie zullen moeten doorgeven.

Het ontwerp van decreet biedt nergens de garantie dat de overdracht van medische gegevens via elektronische weg volledig vertrouwelijk zal gebeuren. In de memorie van toelichting staat trouwens duidelijk de mogelijkheid vermeld dat dit in de toekomst misschien niet zal gebeuren. Ik vind dan ook dat de zorgverleners een bijzonder verre gaande verantwoordelijkheid moeten dragen. Ze moeten medische informatie doorgeven, maar ze krijgen niet de garantie dat die informatie 100 procent vertrouwelijk blijft.

Bovendien weten we niet hoe ver deze informatie zal doorstromen. Gaat het enkel om de vaccins en om de borstkankerscreening of zal dit in de toekomst naar andere facetten van de zorgverlening worden uitgebreid? De federale overheid werkt momenteel aan een soortgelijk initiatief, getiteld BeHealth. De Vlaamse Regering wil het voorliggende ontwerp lanceren zonder overleg met de federale overheid over BeHealth. Dit houdt in dat de artsen in de nabije toekomst twee verschillende systemen naast elkaar zullen moeten hanteren. De artsen zullen dit uiteraard niet appreciëren. Zij zijn ook nooit bij de voorbereidingen van dit informatiesysteem betrokken. Het is nochtans essentieel voor het succes van het initiatief dat het door de betrokkenen wordt gedragen. Ik meen uit de tijdens de hoorzittingen gemaakte opmerkingen te mogen afleiden dat dit momenteel niet het geval is. Het ontwerp wordt niet door het werkveld gedragen.

Aangezien mijn fractie het voorliggende ontwerp niet kan goedkeuren, hebben we een aantal amendementen ingediend. Ik zal ze even toelichten.

We vragen de tekst van artikel 2 gedeeltelijk te vervangen. Artikel 2, punt 3, omschrijft de beroepsbeoefenaars waarop het decreet van toepassing is. Bij die beroepsbeoefenaars worden ook de beoefenaars van niet-conventionele praktijken in de gezondheidszorg gerekend. Ik vind het raar dat de Vlaamse Regering een evidence-based medisch beleid wil voeren, maar hier tegelijkertijd gezondheidsverleners bij wil betrekken die helemaal niet evidence-based te werk gaan. Dit lijkt me contradictorisch.

In een ander amendement vragen we artikel 7 van het ontwerp van decreet te schrappen. Dit artikel definieert de inhoud van een individueel gezondheidsdossier. Het lijkt ons niet relevant dit in extenso in het ontwerp te omschrijven.

Artikel 8 vermeldt dat elke bij de zorgverlening betrokken zorgverlener persoonlijke notities over een zorggebruiker mag bijhouden. Ik vind het sterk dat dit moet worden geëxpliciteerd. Het is evident dat een zorgverstreker persoonlijke notities mag bijhouden. Het lijkt me niet noodzakelijk dat in een apart artikel te vermelden.

Artikel 11, paragraaf 4, omschrijft het individuele dossier dat een huisarts moet bijhouden. Het lijkt ons nuttiger dat door een omschrijving van het globaal medisch dossier te vervangen. Het globaal medisch dossier is het meest actuele en meest recente instrument dat huisartsen momenteel hanteren om hun dossiers bij te houden.

Ik denk dat men dat beter zou actualiseren. Vandaar onze vraag om paragraaf 4 te vervangen.

In artikel 13 willen we het woord ‘automatisch’ schrappen. In het artikel staat dat bepaalde informatie uit het dossier op een automatische manier zou worden overgedragen aan de administratie. Ik denk dat we beter het woord ‘automatisch’ schrappen, want het doet veronderstellen dat de extractie op een voorgeprogrammeerde manier moet verlopen.

In artikel 22 staat dat de Vlaamse Regering, met het oog op een efficiënte gegevensuitwisseling, de zorgverstrekkers en organisaties met terreinwerking kan toestaan of verplichten om die gegevensuitwisseling te laten verlopen via een informatieknooppunt. Wij denken dat we het woord ‘verplichten’ beter kunnen schrappen, want het betekent nergens een meerwaarde. Als men de medische wereld wil betrekken bij de implementatie van dit ontwerp van decreet, is het niet nodig om alles te verplichten.

In artikel 23, paragraaf 2, eerste lid, staat dat de Vlaamse Regering, na overleg met de zorgsector kan bepalen welke gegevens uit de elektronische registratie in het bronbestand kunnen worden opgenomen. Wij zouden na het woord overleg ook 'in consensus' willen toevoegen, om de medische wereld meer te kunnen betrekken bij de implementatie van het decreet.

In paragraaf 2, tweede lid, van artikel 23 willen we 'als dat wenselijk is' schrappen. Er staat dat de Vlaamse Regering rekening houdt met internationale standaarden en afspraken en, als dat wenselijk is, overleg pleegt met andere overheden. Dat is heel vrijblijvend en nergens staat gedefinieerd wanneer iets wenselijk is. Overleg is altijd noodzakelijk als er wijzigingen zijn, dus 'als het wenselijk is' willen we schrappen.

In artikel 43 willen we het tweede lid van paragraaf 1 schrappen. In het ontwerp van decreet staat dat de zorggebruiker ook het recht heeft om inzage te nemen van de persoonlijke notities die hem betreffen. Ik vind dat eigenlijk een aantasting van de vrijheid van de zorgverlener. Een persoonlijke notitie is eigenlijk een schriftelijke weergave van iemands denkwereld. Op die manier hebben anderen de mogelijkheid om in de denkwereld van de zorgverlener binnen te treden. We bevinden ons in een stadium waarin de vrijheid van meningsuiting soms wordt beperkt. Wel, hier wordt ook de vrijheid van denken aangetast. Ik zou dus het tweede lid schrappen.

In hetzelfde artikel wil ik aan paragraaf 2 een zin toevoegen aan het tweede lid, over het inzagerecht van jongeren van minder dan 14 jaar. Wij willen toevoegen dat de zorgverlener op een grondige wijze nagaat of de toelating door de -14-jarige niet onder druk van de ouders wordt gegeven. In het artikel staat dat, als de zorggebruiker jonger is dan 14 jaar, het recht bedoeld in paragraaf 1 wordt uitgebreid tot zijn ouders, tenzij de zorggebruiker zich daartegen verzet. Wij vinden dat de zorgverlener op zijn minst moet nagaan of de toelating door de -14-jarige niet onder druk van de ouders werd gegeven. Het is niet denkbeeldig dat een jongere over onvoldoende zelfvertrouwen beschikt of te afhankelijk is van zijn ouders en niets anders durft dat het inzagerecht aan zijn ouders te verlenen.

Ook artikel 49 willen we schrappen. In dat artikel staat dat de zorgverstrekkers ertoe gehouden zijn

loyaal mee te werken aan de verwezenlijking van de doelstelling van dit decreet. Dat komt neer op een verplichting.

Dat de volledige zekerheid over de vertrouwelijkheid van alle gegevens die meegegeven worden, niet kan worden gegarandeerd, is in tegenspraak met de plichtenleer in verband met het beroepsgeheim.

Ten slotte wordt in artikel 53 de mogelijkheid gecreëerd dat een epidemiologisch register wordt erkend als intermediaire organisatie, mits de activiteiten die respectievelijk als epidemiologisch register en als intermediaire organisatie worden verricht, gebeuren door gescheiden entiteiten die functioneel en hiërarchisch onafhankelijk zijn. Wij zouden dit artikel ook schrappen. Er is geen enkele reden waarom een epidemiologisch register ook erkend zou moeten worden als intermediaire organisatie. Ook de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer had er opmerkingen bij en meende dat het beter niet op die manier georganiseerd zou worden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, het gezondheidsinformatiesysteem is ongetwijfeld een belangrijke stap in het omgaan met gegevens binnen de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector. Het biedt een legistische basis voor de inmiddels courant geworden praktijk van informatie-uitwisseling tussen zorgverstrekkers. Het is in het belang van de patiënt dat hier regels worden geformuleerd die zijn privacy beschermen. Het biedt tevens de legistische basis om uniforme gegevens te verzamelen en te gaan analyseren ter ondersteuning van het beleid.

De tijd is ongetwijfeld rijp voor dit initiatief, ofschoon de uitwerking wellicht toch nog enige tijd in beslag zal nemen. De basis van de gezondheidswerkers is vandaag voldoende geïnformatiseerd om dit systeem succesvol te kunnen implementeren. Heel wat Vlaamse instellingen beschikken vandaag al over heel wat data inzake welzijn en gezondheid waardoor een koppeling van de verschillende gegevens aan elkaar een schat aan informatie moet opleveren.

Tijdens de bespreking in de commissie zijn terecht een aantal aandachtspunten geformuleerd. De

bescherming van de privacy was de bekommernis van eenieder. In tegenstelling tot de heer Tack denk ik dat het decreet ter zake heel wat waarborgen biedt. Het zal van belang zijn bij de inwerkingtreding om na te gaan of de privacy op afdoende wijze kan worden beschermd. Het zou niet slecht zijn mochten we na drie jaar een evaluatie maken van de bescherming van de privacy om na te gaan of we moeten bijsturen.

Ik ben bijzonder blij dat u, mevrouw de minister, duidelijk hebt gesteld dat u een maximale afstemming nastreeft met de federale overheid, die met een soortgelijk project – BeHealth – bezig is. We moeten immers te allen prijze vermijden dat basisgezondheidswerkers, die vandaag al overrompeld worden met administratief werk, zouden worden geconfronteerd met dubbel werk, enerzijds voor het GIS en anderzijds voor BeHealth. Ik heb begrepen dat men zich zal inzetten dat dit niet het geval is. Ik denk, mevrouw de minister, dat het aangewezen is hierover duidelijk te communiceren met de gezondheidswerkers waarop dit decreet van toepassing is. Ik merk dat hierrond nog enige bezorgdheid leeft. We hebben dat ook kunnen vaststellen tijdens de hoorzittingen.

Ik ben ook verheugd dat bij de bespreking in de commissie nog een afstemming is gebeurd met de wet op de patiëntenrechten. Het zou spijtig zijn geweest moesten we in Vlaanderen de dingen anders gaan regelen. Dat zou heel verwarrend zijn geweest voor de patiënt.

Het GIS zal ons nu heel wat data ter beschikking stellen. Dat laat heel wat wetenschappelijk studiewerk toe, waarmee we ons beleid kunnen onderbouwen en bijsturen. Data verwerken tot voor de politiek werkbaar materiaal is een bijzondere uitdaging. Mevrouw de minister, ik hoop dat daarvoor ook het nodige personeel beschikbaar is binnen de administratie. Op federaal vlak werd een kenniscentrum opgericht, dat zeer verdienstelijk werk levert en dat wetenschappelijk gefundeerde studies op het vlak van gezondheidszorg produceert. Het is dan aan de politiek om van deze studies zinvol gebruik te maken. Ik hoop dat deze wetenschappelijke verwerking van data ook mogelijk is in Vlaanderen. We moeten immers absoluut vermijden dat deze schat aan data jarenlang ongebruikt zou blijven liggen. Op het federale vlak is dat jammer genoeg al te vaak gebeurd. De VLD zal dit ontwerp van decreet dan ook graag ondersteunen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, zoals mevrouw Van der Borght al terecht stelde, bestaan

er heel wat gegevensstromen tussen de zorgverstrekkers en de zorggebruikers. Die hoeveelheid mag niet worden onderschat. Het aantal stromen neemt steeds maar toe, door de toenemende informatisering. Het was dus noodzakelijk een wettelijke basis te creëren met betrekking tot patiëntenrechten en afspraken tussen zorggebruikers en zorgverstrekkers. Tot op heden was die er niet. We mogen niet onderschatten hoe snel gezondheidsgegevens worden doorgegeven. Dit ontwerp legt daarvoor de wettelijke basis, wat zeer noodzakelijk was.

Er is sprake van verschillende niveaus. Er is het operationele niveau tussen de zorgverstrekker en de zorgverlener. Wat dat betreft, hebben we ons grotendeels laten inspireren door de wet betreffende de patiëntenrechten. De opmerkingen die werden gemaakt met betrekking tot amendementen, over persoonlijke notities en de inzage daarin, komen rechtstreeks uit die wet. Dat is geen nieuwigheid die wordt geïntroduceerd door dit Vlaamse ontwerp van decreet. Het gaat hier over artikelen uit de wet op de patiëntenrechten die we hebben geïntegreerd: we willen geen andere regels hanteren dan die bepaald door deze wet, opdat de zaken duidelijk en transparant zouden blijven voor de zorggebruikers.

Een ander element is het epidemiologische register. Zoals mevrouw Van der Borght terecht stelde, heeft een overheid, als ze zich verder wil bekwamen in het voeren van een doelgericht en efficiënt preventiebeleid, gegevens nodig. Ze moet dan ook weten wat de effecten zijn van de maatregelen die ze neemt. Daarom is dat register absoluut noodzakelijk om een evidence-based beleid te kunnen voeren.

Ik ben het er helemaal niet mee eens dat de gegevens niet veilig zouden kunnen zijn. Wat het epidemiologisch register betreft, bestaat er een dubbele sleutel tussen het bronbestand en het eindbestand, zodat er geen enkele identificatie meer kan gebeuren van de personen die in het bronbestand zijn opgenomen. Er is dus wél een veiligheid.

Ik wil hier nogmaals benadrukken dat er overeenstemming is met de federale overheid. Ter zake is er tot op heden echter nog niets moeten gebeuren, daar BeHealth al een concrete uitvoering, een concreet platform, is, terwijl het GIS een juridisch kader, een concept is. Het spreekt vanzelf dat, wanneer dit kader moet worden uitgevoerd, dat volledig moet worden geïntegreerd in BeHealth. Dat is ook onze bedoeling. We zetelen ook in de werkgroepen die BeHealth gestalte geven. Er zal daar dus allerminst sprake zijn van dubbele systemen. Wie vandaag al

in een bepaald systeem werkt, zal dit eigen systeem kunnen blijven behouden met dit juridische kader. Dat is een duidelijke verbintenis.

Dus ook op dat vlak zijn er zeker geen bijkomende verwachtingen ten aanzien van artsen om te gaan werken met nieuwe systemen.

Er is wel een consultatie gebeurd van de verschillende artsensyndicaten. Het is evident dat ze ook telkens zullen worden betrokken bij de uitvoering van dit concept en de uitwerking van het juridisch kader. Ik neem uw opmerking mee dat het belangrijk is goed te duiden wat er in het GIS zit en wat niet. Er bestaat immers nogal wat verwarring over het onderscheid tussen een operationeel systeem en het juridische systeem dat nu voorligt.

Het is belangrijk dat dit decreet er komt, vooral omdat het voorziet in een wettelijke basis. Alles zal gebeuren onder het toezicht van een toezichtcommissie. Zoals u terecht vraagt, zal er ook systematisch worden geëvalueerd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nr. 531/5.*)

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 2 is amendement nummer 26 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 3 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 7 is een amendement nummer 27 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Op artikel 8 is een amendement nummer 28 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 9 en 10 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 11 is een amendement nummer 29 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 12 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 13 is een amendement nummer 30 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 14 tot en met 21 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 22 is een amendement nummer 31 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Op artikel 23 zijn amendementen nummers 32 en 33 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 24 tot en met 42 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 43 zijn amendementen nummers 34 en 35 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 44 tot en met 48 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 49 is een amendement nummer 36 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenbergen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 50 tot en met 52 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 53 is een amendement nummer 37 ingediend door de heren Tack, Strackx en De Reuse en de dames Dillen, van Linter en Van Steenberghe. De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

De artikelen 54 tot en met 89 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen
– 743 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3**

Algemene bespreking

De voorzitter: De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Demeulenaere, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, het betreft hier de oprichting van de Vlaamse Grondenbank. Er wordt voorgesteld een centrale databank te laten oprichten door het AGIV, waarin alle informatie over onroerende goederen wordt verzameld. Deze kruispuntendatabank zal voor de Vlaamse overheid, voor de notaris en voor de burger een belangrijke verbetering betekenen op het vlak van de informatieverstrekking. Dit initiatief past in de éénloketfilosofie van de overheid en betekent een belangrijke deregulering en administratieve vereenvoudiging.

Voor de bevoegdheden leefmilieu, landinrichting en natuurbehoud, biedt de Vlaamse Grondenbank een centrale organisatorische eenheid voor verwerving, beheer en vervreemding van onroerende goede-

ren. Alle rechten van voorkoop moeten alle aan de Vlaamse Grondenbank worden aangeboden.

De Vlaamse Grondenbank heeft als opdracht, binnen het kader van natuur- en bosbeleid en van grootschalige infrastructuurprojecten, vragen van overheden of beroepslandbouwers tot ruil naar de agrarische structuur, te onderzoeken. Uitrustmogelijkheden zullen een volwaardig alternatief vormen voor onteigening.

De Vlaamse Grondenbank zal ook optreden als centrale instantie voor het aanbieden van de decretale koopplichten. Het doel is het aantal conflicten tussen de ruimtegebruikers te doen dalen doordat de Vlaamse Grondenbank proactief gronden kan aanhouden die dan als ruilgrond kunnen worden ingezet voor de realisatie van bosuitbreiding of natuurbehoud in daartoe aangeduide zones. Dit biedt nieuwe mogelijkheden op plaatsen waar de reeds voor handen zijnde instrumenten tekortschieten. De prestatie van de overheid bij de realisatie van afbakings- en inrichtingsprojecten zal verbeteren en het draagvlak bij de burger zal vergroten. Het aantal onteigeningen voor dergelijke projecten zal hopelijk ook dalen.

Tijdens de bespreking van 20 april kwamen het tweede advies van de MiNa-Raad en de schriftelijke standpunten van de Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat en de vzw Platform Buitengebied, evenals een gezamenlijk standpunt van de Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt aan bod. Over het algemeen zijn alle fracties blij met het voorliggende ontwerp van decreet.

De volgende opmerkingen kwamen naar voren tijdens de bespreking in de commissie. De fractie Groen! vindt de argumenten van de minister om de bespreking van het voorliggende ontwerp van decreet en dat van minister Bourgeois over de harmonisering van de procedures van voorkooprechten, te ontdubbelen, niet overtuigend. Het is niet uitgesloten dat het ontwerp van minister Bourgeois nog belangrijke wijzigingen zal aanbrengen aan het voorliggende ontwerp van decreet. Het ontwerp heeft uiteindelijk twee jaar op zich laten wachten, zodat enkele maanden extra uitstel volgens het lid geen groot verschil meer zullen maken. Groen! ziet de beknotting van het initiatiefrecht als een negatief element en heeft ook vragen bij het toepassingsgebied.

Het Vlaams Belang vreest dat bij de uitwerking van dit decreet de doos van Pandora wordt geopend omdat er twee verschillende ontwerpen van decreet zullen worden behandeld: het voorliggende ontwerp over de Grondenbank en het aangekondigde ontwerp van minister Bourgeois over de voorkooprechten. De minister stelt zelf dat beide ontwerpen complementair zijn, maar vindt het niet nodig om ze samen te behandelen. De fractie zou er minder problemen mee hebben mocht het tweede ontwerp supplementair zijn aan het eerste, maar complementair betekent dat de ontwerpen elkaar aanvullen en dat ze samen moeten worden gelezen en samen door het parlement moeten worden behandeld. De Vlaams-Belangfractie stelt verder dat de notie 'algemeen belang' prominent aanwezig is in het ontwerp van decreet en vreest dat de term in de context van dit ontwerp van decreet vaak andere belangen zal dienen dan de landbouwbelangen. De fractie vraagt meer duidelijkheid inzake het waken over het effect op de prijzen.

Ook de CD&V-fractie dringt erop aan dat spoed wordt gezet achter het ontwerp van decreet van minister Bourgeois over de harmonisering van de procedures van voorkooprechten. Het is voor de leden van de meerderheid bijzonder belangrijk dat wanneer landbouwgronden worden uitgeruild, zowel de eigenaar als de gebruiker de feitelijke en de juridische zekerheid krijgen dat de nieuwe gronden gelegen zijn in duurzaam landbouwgebied. Daarom werd er een amendement ingediend bij artikel 67.

Ook de VLD staat achter dit ontwerp van decreet en is al jaren vragende partij voor administratieve vereenvoudiging. Hoewel dit ontwerp niet echt de administratieve procedures betreft, bevat het toch een institutionele vereenvoudiging. De fractie hoopt dat ook de uitvoering van het decreet ten goede van alle betrokkenen zal komen.

Tijdens zijn repliek wees minister Peeters op de complementariteit van dit ontwerp van decreet en het aangekondigde ontwerp van decreet houdende harmonisering van procedures van voorkooprechten. Hij stelt dat er dus geen probleem is voor wat de behandeling en goedkeuring van dit ontwerp betreft en dat de streefdatum voor het ontwerp van decreet van minister Bourgeois het najaar van 2006 is.

Wat de bevoegdheid Openbare Werken betreft, verwijst de minister naar artikel 5, paragraaf 3, waarin staat dat de Grondenbank ook taken heeft in het

kader van grootschalige infrastructuurprojecten. De minister bevestigt dat het ontwerp van decreet in artikel 16 vermeldt dat ook een beroepslandbouwer die een grond in pacht heeft buiten de agrarische structuur, een aanvraag kan indienen bij de Grondenbank om deze pacht te ruilen voor de agrarische structuur. Dit gebeurt op basis van vrijwilligheid.

De minister deelt de vrees niet dat met het voorliggende ontwerp van decreet de doos van Pandora wordt geopend. Hij begrijpt wel dat het uitoefenen van het voorkooprecht in het buitengebied vaak gevoelig ligt. Bij de uitvoering van het decreet zal erover worden gewaakt dat het voorkooprecht geen aanleiding geeft tot misbruiken en dat de Grondenbank geen prijsverhogend effect genereert. De minister zelf zal hierop toezien.

Hij stelt verder dat de notie 'algemeen belang' niet als zodanig voorkomt in het ontwerp van decreet. Bij onteigening ten algemenen nutte moet het algemeen belang wel als grondvoorwaarde aanwezig zijn. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, het decreet inzake de oprichting van de Grondenbank zorgt ervoor dat eigenaars en gebruikers er voortaan voor kunnen kiezen om hun gronden die ze omwille van grote infrastructuurwerken en andere overheidsprojecten dreigen te verliezen, te ruilen, in plaats van te worden onteigend. Eindelijk worden de eerste wettelijke stappen gezet om over te stappen van een onteigeningsbeleid op een herlokalisatiebeleid.

Dit is het eerste en belangrijkste punt.

De heer De Meyer en anderen hebben een amendement ingediend waarmee de rechtszekerheid bij herlokalisatie nog eens wordt versterkt op langere termijn. Naast het uitruilen van gronden is het ook de bedoeling om met de Vlaamse Grondenbank één aanspreekpunt te creëren waar iedereen zich kan informeren over de rechten van voorkoop en koopplichten van de overheid. Vandaag merken we dat de regelgeving over voorkooprechten en koopplichten in de top tien van onduidelijkheid staat. Dit leidt vaak tot discussies en frustraties bij de burgers die ermee geconfronteerd worden. We kijken dan ook uit naar het ontwerp van decreet van voorkooprechten, maar hier wordt reeds de eerste stap gezet naar

meer duidelijkheid en voornamelijk één aanspreekpunt. Met de oprichting van de Grondenbank zullen deze twee problemen die de beperkte ruimte in Vlaanderen met zich meebrengt, efficiënter worden aangepakt en worden zo veel mogelijk onteigeningen vermeden.

Als laatste punt wil ik nog even stilstaan bij de waarschuwingen inzake de praktische werking van de Grondenbank. Deze bezorgdheid is in de commissie besproken. We hebben dan afgesproken dat er binnen de twee jaar na de oprichting een evaluatie zou komen, zoals dat past binnen het plaatje van behoorlijk bestuur. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, zoals vele anderen is het Vlaams Belang reeds lang vragende partij voor de oprichting van de Grondenbank. Ook de landbouw is reeds lang vragende partij. Vandaag ligt het instrument Grondenbank, in een ontwerp van decreet gegoten, ter bespreking en ter stemming voor. Op zich juichen we toe dat er een ontwerp van decreet is, maar hoe is het ingevuld?

In dit ontwerp van decreet staan voor het Vlaams Belang de werkwoorden ‘verwerven, beheren en overdragen van onroerende goederen’ centraal. Daarmee komen we natuurlijk bij de uitoefening van de decretale voorkooppochten en het vervullen van de decretale koopplichten. Mevrouw Demeulenaere wees erop in haar verslag, we hebben enige argwaan op dat punt. Mevrouw Rombouts kijkt reikhalzend uit naar het op ons afkomende ontwerp van decreet over de voorkooppochten. Wij kijken daar ook naar uit. Er wordt wel gezegd dat het complementair zal zijn met het voorliggende ontwerp van decreet. De minister heeft daar in de commissie ook op gewezen. Wij willen hem best geloven, maar vandaag kunnen we ons enkel baseren op de voorliggende teksten. Wij willen eerst zien of het inderdaad zo complementair wordt. Zal het de doos van Pandora zijn of de doos van Bourgeois, die opengaat? Dat zullen we te zijner tijd wel zien in de commissie. Of we meer vertrouwen moeten hebben in de doos van Pandora of in de doos van Bourgeois, dat zullen we dan ook wel zien.

Mijnheer de minister, collega's, de Vlaamse Grondenbank zal dus de rechten van voorkoop uitoefenen op bindend verzoek van de bevoegde administratieve

overheid van het Vlaamse Gewest en hiertoe zal zij het advies van de bevoegde instanties inwinnen en zal zij slechts overgaan tot uitoefening indien alle adviezen positief zijn. Uit de praktijk van de voorbije zes tot zeven jaar weten we hoe de uitoefening van het recht van voorkoop functioneert en wordt uitgeoefend. De VLM beslist op basis van verschillende adviezen, de schatting van de waarde en de beschikbare budgetten over de uitoefening van het recht van voorkoop. De voorbije jaren zijn in naam van het algemeen belang – was het maar het Vlaams belang geweest – heel wat landbouwers door de administratie of door de terreinbeherende natuurverenigingen met Vlaams belastinggeld verleid om hun gronden te verkopen.

Het voorkooprecht van pachters conform de pachtwetgeving werd soms omzeild door gronden aan te kopen onder de noemer ‘openbaar belang, openbaar nut’. De pachtwet voorziet dan in een uitzondering voor openbare besturen. Er zijn in Vlaanderen genoeg voorbeelden die aantonen dat bij het beoordelen van aankoopvoorstellen onvoldoende rekening werd gehouden met de impact op de omliggende landbouwstructuur. Met het algemene belang kan alle grond binnen de voorkooppochtperimeter worden opgekocht door de overheid. Wat moet er immers gebeuren met de gronden die binnen de voorkooppochtperimeter liggen maar buiten het specifieke natuurinrichtingsproject? Kunnen ze compensatie of andere voordelen krijgen van de Grondenbank? Zijn natuurinrichtingsprojecten meer in het algemeen belang dan het landschapsonderhoud en de voedselvoorziening door de landbouw?

Het is misschien een van onze stokpaardjes maar het blijft toch een heikel punt. De bestaande ‘groene filosofie’ blijft nog altijd de boventoon voeren, zelfs in deze Vlaamse meerderheid, waarin landbouw en leefmilieu door een bepaalde politieke strekking worden beheerd die deze filosofie jammer genoeg onvoldoende durft bijsturen.

De Vlaamse Grondenbank wil een antwoord bieden op bepaalde toestanden en praktijken, die sinds het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud in voege zijn, waarbij het Vlaamse Gewest recht van voorkoop heeft bij verkoop van onroerende goederen in het VEN en in een door de Vlaamse Regering afgebakende perimeter binnen de groen- en bosgebieden gelegen binnen het IVON, in de natuurreservaten en hun uitbreidingszones, in de bosreservaten en de afbakening van een natuurinrichtingsproject.

Ook de erkende terreinbeherende natuurverenigingen zoals Natuurpunt, hebben in de eerder aangehaalde gebieden het recht van voorkoop bij verkoop van onroerende goederen die ze huren of in erfpacht hebben. De antwoorden bestaan onder andere uit de mogelijkheid van de Vlaamse Grondenbank om grondreserves aan te leggen in de omgeving van projecten waar verwerving van goederen stroef verloopt. In de memorie van toelichting staat letterlijk: 'De goederen uit deze reserve kunnen aangewend worden als ruilgronden waardoor de weerstand tegen het project bij de burger kan worden vermindert. Er wordt immers een derde mogelijkheid naast verwerving in der minne en onteigening geboden: grondruil.'

Landbouwers kunnen ofwel op aanbod van een administratieve overheid via de Vlaamse Grondenbank een goed ruilen met een goed gelegen buiten het projectgebied, ofwel zelf aan de Vlaamse Grondenbank vragen om bijvoorbeeld gronden, inbegrepen pachtgronden, te ruilen binnen een groengebied naar een agrarisch gebied. Door het amendement van de heer Demeyer is inzake het ruilen voor de landbouwer gelukkig een en ander verduidelijkt en beter omschreven. Onze fractie onderschrijft dit amendement.

Het is in de eerste plaats het afbakeningsproces dat moet zorgen voor de 750.000 hectare die gepland is voor beroepslandbouw, waarbij door planologische ruil de gronden die vandaag zonevreemd worden gebruikt, maximaal zone-eigen worden gemaakt, zodat uitruiling via de Grondenbank niet meer nodig is.

Vermits het afbakeningsverhaal van de agrarische structuur jammer genoeg nog wel een tijd kan duren, lijkt het vanzelfsprekend dat de uitoefening van de voorkooprechten en opkoopplichten voorlopig ruimtelijk begrensd moet worden, binnen welomschreven projectgebieden waarbij een voldoende groot plaatselijk draagvlak moet worden gecreëerd. De Grondenbank moet bovendien binnen die projectgebieden te allen tijde de structuurverbetering van de landbouwbedrijven nastreven, waarbij het verwerven van gronden veeleer vanuit een bedrijfsbenadering moet gebeuren, dan louter op perceelsniveau. Een van de grote ambities van dit ontwerp van decreet is om met het instrument van de Grondenbank de conflicten tussen de ruimtegebruikers te beperken. We onderschrijven die ambitie.

Grond is voor de land- en tuinbouw een heel belangrijke productiefactor. Bovendien wordt de

beschikbaarheid van grond ook een voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op diverse productierechten.

Het zal u dan ook niet verwonderen dat het functioneren van de Grondenbank hoe dan ook argwaan wekt. Zal het instrument in de praktijk niet veel meer in het voordeel van natuur werken? Wat zijn de garanties? Daarover is tot nu toe onvoldoende duidelijkheid gegeven. Hoe zal worden voorkomen dat het aanleggen van een grondreserve bedreigend kan zijn voor de landbouwsector? Zal er geen prijsverhogende concurrentie ontstaan met de Vlaamse overheid? Zal er bij ruil een neutrale en correcte waardebeoordeling gebeuren naar analogie met die van de ruilverkaveling? Men mag zich niet alleen baseren op het prijsaanbod van de beoogde percelen voor het project omdat de kans groot is dat deze gronden sterk in waarde zullen dalen. Daarbij zal de grondprijs buiten het project des te hoger liggen. Wij steunen dan ook de vraag van een aantal landbouworganisaties naar een effectenstudie op de grondprijzen in de regio in en buiten het projectgebied die aansluit bij een algemeen effectenrapport over het volledige project.

Mijnheer de minister, collega's, al bij al zijn we tevreden dat het instrument van de Grondenbank vandaag decretaal wordt vastgesteld. Er blijven echter nog heel wat vragen open. Een van die vragen is de complementariteit met het op ons afkomende ontwerp van decreet van minister Bourgeois. Hij heeft in de commissie al geprobeerd een aantal van onze bezorgdheden weg te nemen. Niettemin baseren wij ons op de tekst van het voorliggende decreet, dat geamendeerd werd door de heer De Meyer. U noemt het misschien argwaan, wij noemen het veeleer voorzichtigheid. Vanuit dat oogpunt zullen we ons bij de stemming over dit ontwerp van decreet dan ook onthouden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ik dank de sprekers voor hun waardevolle inbreng. Ik wil niet herhalen wat in de commissie al uitvoerig is besproken, maar ik wil onderstrepen dat deze Vlaamse Grondenbank een uitvoerende taak heeft waarbij er, zoals mevrouw Rombouts heeft vermeld, een evolutie is van een onteigeningsbeleid naar een herlokalisatiebeleid. Het is normaal dat er een aantal vragen rijzen over de uitvoering. Verder heb ik er geen probleem mee dat na 2 jaar een evaluatie wordt doorgevoerd. Dit ontwerp van decreet is complementair met het decreet dat minister Bourgeois zo snel mogelijk in het parlement

moet indienen. Er zijn nog een aantal elementen genoemd zoals het afbakeningsproces. Daar wordt nog verder aan gewerkt. Tot slot heb ik begrepen dat alle fracties dit ontwerp van decreet positief beoordelen, waarvoor dank.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nr. 743/3).*

De artikelen 1 tot en met 69 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum – 746 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het scheepvaartbegeleidingsdecreet heeft tot doel te zorgen voor de omzetting in Belgisch recht, voor wat de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest betreft, van de monitoringsrichtlijn van 2002.

Deze richtlijn beoogt binnen de Europese Gemeenschap de veiligheid en efficiëntie van het zeeverkeer te verhogen, de reactie van de autoriteiten op incidenten, ongevallen en potentieel gevaarlijke situaties op zee te verbeteren, in het bijzonder op het vlak van opsporings- en reddingsoperaties, en, ten slotte, bij te dragen tot een betere voorkoming en opsporing van verontreiniging door schepen. Daarnaast heeft het ontwerp van scheepvaartbegeleiding tot doel een stevigere juridische basis te bieden voor het begeleiden van het scheepvaartverkeer op de maritieme toegangswegen.

Het amendement van de heer Penris en collega's strekt ertoe paragraaf 1, tweede lid, van artikel 31 te vervangen door de volgende tekst: 'De maatregelen kunnen pas worden genomen in gemeenschappelijk akkoord met de Vlaamse havenbedrijven, overeenkomstig de nader door de Vlaamse Regering bepaalde regels.'

Minister Peeters pleitte er voor de tekst van het bij het Vlaams Parlement ingediende ontwerp te behouden. Hij verduidelijkte dat men niet ingaat op het voorstel van de Vlaamse Havencommissie om te voorkomen dat men in een impasse terecht zou komen.

Het amendement dat door de heer Penris en collega's werd voorgesteld, werd met 9 stemmen tegen 5 verworpen. Het scheepvaartbegeleidingsdecreet werd met 9 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, sta me toe vooreerst de verslaggever te bedanken voor zijn kort en efficiënt verslag met betrekking tot onze werkzaamheden over het ontwerp van decreet houdende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum, ook wel het scheepvaartbegeleidingsdecreet genoemd.

Collega's, het scheepvaartbegeleidingsdecreet is eerst en vooral een noodzakelijk maar daarnaast ook een belangrijk decreet. Zoals de verslaggever het heeft aangegeven, gaat het om de verplichte omzetting van Europese regelgeving. Het betreft de omzetting van de monitorrichtlijn in ons interne gewestrecht. Daarnaast is er ook de belangrijke en noodzakelijke

aanpassing en verbetering van het bestaande loodsendecreet van 1995.

Het is belangrijk omdat het een aantal zeer interessante richtlijnen met betrekking tot de scheepvaart bevat. Ik denk aan de manier waarop de gegevens van de in- en uitvarende schepen gemeld en beheerd worden en de vraag over het toelatingsbeleid voor de schepen die onze territoriale wateren en binnenwateren wensen te bevaren. Ook het niet onbelangrijke principe van de ketenbenadering in maritieme kringen wordt er in verankerd. Ik verwijs ook naar het systeem van de subsidies voor onze havenkapiteindiensten, de regeling van de VBS-retributie, de oprichting van het MRCC, de sanctiemogelijkheden die maken dat het niet om een vrijblijvende regeling gaat, de aansprakelijkheidsregeling die werd uitgewerkt en de regeling van de toelatingsvoorwaarden voor de benoeming van de havenkapiteins en de adjunct-havenkapiteins.

Dat het niet om een onbelangrijk decreet gaat, blijkt ook uit de adviezen die werden gegeven. De MiNa-Raad heeft een advies verstrekt op 15 september 2005. De Raad van State heeft een juridisch advies gegeven op 20 september 2005. De Vlaamse Havencommissie heeft twee adviezen uitgebracht. Eerst was er een grondig advies op 20 september 2005 en daarna een aanvullend briefadvies op 30 september 2005. De onderhandelingen met de betrokken sociale partners hebben geleid tot het ondertekenen van een belangrijk protocol op 23 januari 2006.

Zo ver, zo goed, ware het niet dat er over één klein onderdeel betwisting is blijven bestaan. De regering heeft een aantal suggesties van de verschillende adviesorganen en sociale partners opgevolgd, met uitzondering van één bepaling vervat in het fameuze artikel 31, paragraaf 1, tweede lid.

Dan heb ik het over de ketenbenadering, waarover de Vlaamse Havencommissie de uitdrukkelijke suggestie had gedaan om bij het nemen van de uitvoeringsmaatregelen gehoord te worden. Meer nog, ze had gevraagd om bindend advies te mogen verlenen. Ze heeft gevraagd om de tekst als volgt aan te passen: 'De maatregelen kunnen pas worden genomen in gemeenschappelijk akkoord met de Vlaamse havenbedrijven, overeenkomstig de nader door de Vlaamse Regering bepaalde regels.' We hebben die bekommernis de onze willen maken omdat we de havencommissie een belangrijke instelling vinden en omdat we van mening zijn dat als die advies geeft,

dat niet zomaar kan worden weerlegd. De minister had in zijn repliek een belangrijk argument waarom hij daarop niet wilde ingaan. Hij zei dat als een belangenconflict zou ontstaan, er een instantie moet zijn die moet trancheren, en dat wilde hij zelf zijn.

We hebben ons amendement ingediend, maar dat is niet goedgekeurd, waarvan akte. Een aantal Antwerpse collega's die ook bestuurder zijn in het havenbedrijf, zullen daarover verantwoording moeten afleggen tegenover hun achterban.

Ondertussen zijn de dingen verder geëvolueerd en zijn de havenbedrijven tot een genuanceerder standpunt gekomen. Op 9 mei – een week nadat we de bespreking en stemming in de commissie hadden gehad – heeft het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen u een nieuw, meer genuanceerd standpunt per brief overgemaakt. Daarin wordt eerst vastgesteld dat de definitieve versie van het decreet in belangrijke mate tegemoetkomt aan de verzuchtingen van de Vlaamse havenbedrijven. Ik citeer verder: 'Het principe van de ketenbenadering waarbij een optimale, vlotte en veilige afwikkeling van het scheepvaartverkeer van de loodskruisposten tot aan de kade centraal staat, wordt door alle betrokkenen onderschreven. Om de verkeersstromen van en naar de Vlaamse havens efficiënt, vlot en veilig te kunnen afwickelen, dient niet alleen gewaakt te worden over de verkeersveiligheid, maar dient ook rekening te worden gehouden met de lokale havensituatie, het ligplaatsbeheer en de sluisplanning in elk van de betrokken havens. Het permanente toezicht over het havengerelateerde verkeer in combinatie met up-to-date kennis van de situatie van de haven, laat de havenautoriteiten toe om het verkeer van en naar de haven optimaal aan te sturen. In de ketenbenadering wordt dan ook voorzien dat de havenautoriteiten de prioritering van het scheepvaartverkeer van en naar hun haven kunnen verzorgen. In geval van problemen is de prioritering voor de haven immers een essentiële tool om het scheepvaartverkeer op een economische en commerciële wijze te kunnen afwickelen. Het spreekt voor zich dat commerciële en economische belangen nooit ten koste van de veiligheid mogen gaan. De bevoegde overheid behoudt dan ook de mogelijkheid om in te grijpen indien de veiligheid in het gedrang dreigt te komen, zoals vermeld in artikel 31, paragraaf 2. Rekening houdend met wat voorafgaat, vragen wij u dan ook het in artikel 31, paragraaf 1, laatste lid, aangekondigde uitvoeringsbesluit in nauw overleg met de havenbesturen voor te bereiden.'

Mijnheer de minister, u voelt dat men een zachte landing aan het voorbereiden is waarin men niet meer zo nadrukkelijk in het verhaal wil meespelen, maar toch gehoord wil worden. Wanneer u ons de garantie kunt geven dat u bereid bent om bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten terdege rekening te houden met wat de Vlaamse havenbedrijven hebben mee te delen, dan kunnen we u volgen.

Het zal van het antwoord afhangen of we ons amendement aanhouden. U bent een positief ingesteld persoon, en dat is zeker zo als het over de Vlaamse havenbelangen gaat. Ik voorzie bijgevolg dat we dit decreet unaniem zullen goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik dank alle sprekers voor hun bijdrage. Artikel 31, paragraaf 1 in fine is in de commissie besproken. De heer Penris heeft de twee argumenten aangehaald. Als in plaats van overleg een consensus nodig zou zijn, dan zouden we in een impasse kunnen terechtkomen, en dat wil ik niet. Bovendien gaat het over operationele maatregelen die soms zeer snel moeten genomen worden. De heer Penris heeft hier gezegd dat het Havenbedrijf, dat kennis heeft genomen van mijn antwoord op het voorstel, heeft ingezien dat beide argumenten doorslaggevend zijn om het tweede lid van paragraaf 1 van artikel 31 te behouden. Over de uitvoering moet natuurlijk met het Havenbedrijf worden overlegd. Ik ben een voorstander van overleg, en wil formeel toezeggen dat dit ook zal gebeuren.

De voorzitter: De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St. Vl. Parl. 2005-2006*, nrs. 746/1 en 3).

De artikelen 1 tot en met 70 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering – 788 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Matthijs, verslaggever, heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het decreet bestaat uit vijf artikelen. Het heeft twee belangrijke pijlers: preventie en de solidaire inbreng van de sector in de bodemsanering bewerkstelligen. Wat de preventie betreft, moet de exploitant jaarlijks een bodempreventie- en bodembeheersplan opmaken. Zo wordt de exploitant nauwer betrokken bij het bodembeheer. Dit decreet maakt het ook mogelijk om per sector en uitgaande van de sector zelf een bodemsaneringsorganisatie op te richten.

De invoering van bodemsaneringsorganisaties komt tegemoet aan de bepalingen in het regeerakkoord en de Beleidsnota Leefmilieu waarin een billijker verdeling van de bodemsaneringslast wordt vooropgesteld. Exploitanten sluiten aan op basis van vrijwilligheid. De bodemsaneringsorganisaties kunnen op vraag van de exploitant de saneringsplicht overnemen. Die organisaties ondersteunen de exploitanten ook met advies over de preventie, de beheersing, het onderzoek en de sanering van de gronden zelf. De organisatie maakt een sectoraal bodempreventiebeheersplan op. Wie aansluit bij een bodemsaneringsorganisatie is vrijgesteld van de individuele verplichting tot opmaak van een bodempreventie- en bodembeheersplan. De bedoeling van dit ontwerp van decreet is dubbel: de spreiding van de saneringslast over de personen die een welbepaalde activiteit uitoefenen en financiële ondersteuning vanwege de Vlaamse overheid mogelijk maken.

De CD&V-fractie is tevreden met de uitvoering van het onderdeel van het regeerakkoord waarin wordt gesteld dat de bodemverontreinigingsproblematiek moet worden aangepakt via een optimale samenwerking en kostendeling tussen de overheid en de privé-sector.

Dit ontwerp van decreet komt hier duidelijk aan tegemoet. Er wordt een tweesporenbeleid uitge-

werkt. Door de verplichting om een bodempreventie en bodembeheerplan op te stellen voor bepaalde sectoren wordt de ondernemer enerzijds nauwer betrokken bij het bodembeheer en de preventie. Anderzijds zorgt de oprichting van bodemsaneringorganisaties voor een billijke verdeling van de saneringslast. Wij steunen het ontwerp dan ook volledig.

De verplichte aansluiting die in het voorontwerp van decreet was voorzien, is gesneuveld na het advies van de Raad van State. Het is deels positief omdat een bedrijf dat zeer zorgvuldig werkt en alle mogelijke risico's tracht uit te sluiten, bijvoorbeeld door een opvangbekken te voorzien, niet hoeft aan te sluiten. Daartegenover staat dat het bedrijf alle redenen heeft om aan te sluiten omdat het onmogelijk is om alle risico's in de toekomst uit te sluiten. Als te veel bedrijven aan de zijkant blijven staan, wordt het basisprincipe van de sectorfondsen, namelijk een betere en billijkere verdeling van de lasten door een gezamenlijke actie, grotendeels ondermijnd.

Het is aan de Vlaamse Regering om het decreet in de praktijk om te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met de laatste krantenberichten in het achterhoofd zal niemand nog ontkennen dat bodemverontreiniging een ernstig probleem is.

Jammer genoeg zijn in ons land jarenlang industriële activiteiten uitgevoerd waarvan men de impact voor het leefmilieu onvoldoende ernstig heeft ingeschat. We zullen dan ook nog tientallen jaren nodig hebben om tal van bodemsaneringen uit te voeren.

De voorgestelde wijziging aan het bodemsaneringsdecreet van 22 februari 1995 is dan ook een stap in de goede richting. De wijziging aan het decreet omvat in hoofdzaak de oprichting van een sectorale bodemsaneringorganisatie. Hierdoor zal elke sector, maar in eerste instantie sectoren als garages, carrosseriebedrijven of droogkuisbedrijven in samenwerking met de overheid, de verontreiniging veroorzaakt door hun bedrijfsactiviteiten samen aanpakken.

Ik hoop dat u, mijnheer de minister, veel geld voorziet omdat ik hoop dat ook andere sectoren warmlopen voor de oprichting van een bodemsaneringsorganisatie.

Tot slot vind ik het bijzonder jammer dat het stookoliefonds voor slachtoffers van lekkende stookolie-

tanks niet dezelfde weg heeft kunnen afleggen als die die nu voor de oprichting van bodemsaneringsorganisaties wordt gehanteerd. Het stookoliefonds voor slachtoffers van lekkende stookolietanks zit al jaren in federale handen geblokkeerd.

Ik hoop dat u met de oprichting van bodemsaneringsorganisaties in Vlaamse handen meer succes zult hebben. Onze steun hiervoor krijgt u dan ook.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er was binnen de commissie een grote consensus over het feit dat dit decreet snel moet worden ingevoerd en toegepast. Het is heel belangrijk dat de kosten voor bodemsanering en de verplichting ertoe solidair worden bekeken. Vele groepen van bedrijven en sectoren worden systematisch geconfronteerd met historische bodemverontreiniging. De sector van de droogkuis is al genoemd, ook de carrosseriebedrijven en de garages. Deze sectoren zijn niet altijd voldoende solvabel om alle saneringskosten te financieren. Het is goed dat nu wordt voorzien in de oprichting van sectorale bodemsaneringsorganisaties die voor de totaliteit van de bij hun aangesloten leden die verplichtingen kunnen overnemen en financieren in zover de sectoren zelf niet over voldoende middelen beschikken om die operatie tot een goed einde te brengen. Zo kunnen we voorkomen dat zich heel wat faillissementen zullen voordoen en dat er uiteindelijk niet wordt gesaneerd.

Dit lijkt me de slechtste van beide werelden.

Mij lijkt dit alvast een zinvol, noodzakelijk en nuttig instrument. Ik hoop dan ook dat het snel zal worden toegepast. Ik denk hierbij niet enkel aan de droogkuissector. Wat het sectororganisme voor die sector betreft, hebben we al veel vorderingen gemaakt. Het gaat ook om andere sectoren, zoals de garagebedrijven, en om de particuliere bezitters van stookolietanks.

Zoals mevrouw Van den Eynde daarnet al heeft opgemerkt, hebben de federale overheid en de verschillende gewesten samen een oplossing gezocht. Enkele jaren geleden hebben minister Verwilghen en de verschillende bevoegde gewestministers een protocol afgesloten om een samenwerkingsakkoord voor de financiering van de sanering van bodemverontreinigingen ten gevolge van lekkende stookolietanks tot stand te brengen. Dit dossier zit evenwel in het slop. Het samenwerkingsakkoord had er voor het einde van vorig jaar al moeten zijn. Ik heb minister Verwilghen hierover al herhaaldelijk in de Senaat

geïnterpelleerd. Blijkbaar ligt het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dwars.

De vele particulieren die met de dramatische gevolgen van bodemverontreiniging door een lekkende stookolietank worden geconfronteerd, mogen hier evenwel niet het slachtoffer van worden. Zij mogen niet in de kou blijven staan. Mijns inziens moet de Vlaamse overheid op zijn minst een oplossing voorbereiden. Indien dit samenwerkingsakkoord niet tot stand komt, moeten we een oplossing kunnen bieden. We hebben de mensen al sinds 2002 voorgespiegeld dat er een oplossing zou komen. We hebben een milieubeleidsvereenkomst met de betrokken sector afgesloten. We hebben de mensen verteld dat een overheidsfonds een gedeelte van de saneringskosten zou dragen. Dit fonds is er nog steeds niet. We hebben op Vlaams niveau een instrument gecreëerd om zelf sectorfondsen op te richten. We moeten die werkwijze nu ook toepassen. We mogen niet langer dulden dat gezinnen met een lekkende stookolietank met torenhoge schulden worden opgezadeld. Om familiale drama's te voorkomen, moeten we hier snel paal en perk aan stellen. We moeten de door de vele lekkende stookolietanks veroorzaakte bodemverontreiniging kordaat en snel aanpakken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik dank de verslaggever en de andere sprekers voor hun toespraken. Ik leid uit hun woorden af dat alle fracties dit ontwerp van decreet toejuichen en me vragen het zo snel mogelijk toe te passen. Hoewel ik dat zeker zal doen, houdt de bodemsanering een gigantische uitdaging in. De aanpak van dit probleem vergt een groot budget. Ik vraag het Vlaams Parlement bij de bespreking van elke begroting of begrotingscontrole meer geld hiervoor.

Het probleem van het stookoliefonds is in de commissie al meermaals aan bod gekomen. De heer Martens en mevrouw Van den Eynde hebben daar net terecht gevraagd hoe het met het federale initiatief zit. Het principiële akkoord is getekend. De zaak blijft evenwel geblokkeerd. We werken momenteel een 'plan B' uit. Ik hoop echter dat het federale initiatief alsnog lukt. Ik ben het eens met de stelling dat we op een bepaald ogenblik het heft volledig in eigen handen zullen moeten nemen en op het Vlaamse niveau een oplossing zullen moeten zoeken. Ik blijf hopen dat minister Verwilghen erin zal slagen dit

dossier rond te krijgen. We naderen het ogenblik waarop we de sanering van de tanks moeten laten primeren. De lekkende tanks hebben heel wat families in een lastige situatie gebracht. Indien nodig, zullen we spijtig genoeg op het Vlaamse niveau een oplossing moeten zoeken.

Ik denk dus dat dat moment dichterbij komt. Ik hoop dat – met de steun van de vragen op het federale niveau en door mijn vraag aan de betrokken minister – alsnog een regeling op federaal niveau wordt gevonden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

(Zie Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nr.788/1 en 2).

De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen – 804 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer De Cock, verslaggever, heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de voorzitter, collega's, de minister van Werk, Onderwijs en Vorming gaf een toelichting bij het ontwerp van decreet.

De minister stelt dat de decreetgever met het decreet betreffende herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs en het participatiedecreet het Vlaams hoger onderwijslandschap volledig heeft vernieuwd. Een dergelijke fundamentele transformatie moet gepaard gaan met een grondige monitoring en evaluatie van de regelgeving door de overheid. De veelheid en de snelle opvolging van decreten blijken geleid te hebben tot een geheel dat niet meer vlot hanteerbaar en/of duidelijk interpreteerbaar is.

Het regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs spreken over het realiseren van een omvattend decreet hoger onderwijs, waarbij de planlast en de administratieve verplichtingen worden teruggedrongen. De minister acht het echter noodzakelijk om verder te gaan dan was vooropgesteld.

Verschillende onderwijsactoren hebben uitvoerig gereageerd op de werktekst. Uit deze reacties blijkt duidelijk dat er nood is aan een grondige revisie van de huidige regelgeving. Er is ook gebleken dat een aantal aanpassingen aan zowel het structuurdecreet als aan het flexibiliseringsdecreet echt heel hoogdringend zijn. Daarom werd geopteerd om als het ware een voorafname op het globale decreet te nemen. De maatregelen die absoluut noodzakelijk op korte termijn genomen moeten worden, vormen het voorwerp van dit ontwerp van decreet.

Dit zogenaamde minidecreet is een verzameldecreet. De maatregelen opgenomen in het ontwerp van decreet zijn heel divers en passen bepalingen uit verschillende decreten op het hoger onderwijs aan. De voornaamste aanpassingen betreffen het structuurdecreet en het flexibiliseringsdecreet. Een nieuw wijzigingsdecreet is niet optimaal. Rechtszekerheid voor de instellingen en de studenten noodzaakt echter tot deze werkwijze.

Bij wijze van inhoudelijke toelichting overloopt de minister vervolgens de voornaamste thema's die aan bod komen in het voorliggende decreet. Er is de studievoortgang op grond van eerder verworven competenties en eerder verworven kwalificaties. Een groot gedeelte van de maatregelen betreffen de toepassing van het flexibiliseringsdecreet. De maatregelen worden doorgevoerd met het oog op vereenvoudiging.

Een aantal uitvoeringsbesluiten creëert nauwelijks meerwaarde en draagt allerminst bij tot administratieve vereenvoudiging. Vandaar dat verschillende uitvoeringsbesluiten worden geschrapt of delen ervan worden opgenomen in het decreet.

Om de implementatie van flexibilisering optimaal te laten verlopen, zijn een aantal grote en kleinere

verduidelijkingen en verbeteringen in dit ontwerp van decreet opgenomen. Zo wordt duidelijk gesteld dat flexibilisering wel degelijk bedoeld is om ook van toepassing te zijn op de opleidingen in afbouw. Op vraag van de betrokken instellingen wordt het decreet flexibilisering ook organiek van toepassing op het kunstonderwijs.

Andere belangrijke en dringende wijzigingen zijn een aantal bepalingen die zijn toegevoegd aan het structuurdecreet of het flexibiliseringsdecreet, zoals de mogelijkheid om opleidingen te organiseren buiten het Belgische grondgebied, de opdrachten van de erkenningscommissie, de mogelijkheid tot accreditatie van opleidingen uit het hoger onderwijs voor sociale promotie, afgekort HOSP, en de verfijning van het regelgevend kader voor de accreditatie van gezamenlijke opleidingen.

Tot slot besluit de minister dat dit decreet door het schrappen van een aantal uitvoeringsbesluiten leidt tot een aantal sterke vereenvoudigingen zowel voor de hogeronderwijsinstellingen als voor de overheid. De gehele opgenomen regeling krijgt terugwerkende kracht die onontbeerlijk is voor de goede werking en de continuïteit van de diensten van de onderwijsinstellingen die nog met vele vragen zaten inzake de interpretatie of toepassing van bepaalde delen van de wetgeving.

Wat het procedureel debat betreft op 9 mei in de commissie, vraagt mevrouw Michiels een hoorzitting over het voorliggend ontwerp van decreet en meer specifiek over de bepaling in verband met het HOSP. De commissie beslist om het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen uit te nodigen voor de hoorzitting. Het voorstel om de Vereniging van Vlaamse Studenten uit te nodigen, wordt verworpen omdat de visie van die vereniging ruim bekend is, mede dankzij de uitstekende notities die de leden van de commissie hebben ontvangen. Mevrouw Michiels en de heer Tavernier betreuren dat men niet meer betrokkenen voor de hoorzitting uitnodigt.

Tijdens de bespreking op 11 mei 2006 vraagt mevrouw Morel namens de Vlaams-Belangfractie dat de bespreking van het ontwerp van decreet zou worden verdaagd naar een later tijdstip. De heer Tavernier stelt voor om een einduur te bepalen voor deze vergadering. Hij vraagt de bespreking te beperken tot de algemene bespreking en de artikelsgewijze bespreking uit te stellen naar een volgende vergadering. Mevrouw Michiels sluit zich aan bij dat voorstel. Mevrouw Berx ziet geen reden om de bespreking te verdagen. Zij meent dat de commissie het voorliggende ontwerp van decreet, dat de dinsdag ervoor werd toegelicht, kan bespreken en

erover kan stemmen. De heer Sannen vindt dat men kan afwachten hoe de werkzaamheden vorderen. Indien nodig kan er nog altijd beslist worden tot een opschorting. De heer Voorhamme stelt dat een algemene bespreking bij een verzameldecreet toch beperkt zal zijn en daarom stelt hij voor om de artikelsgewijze bespreking toch nog aan te vatten. De commissie beslist om de bespreking van het ontwerp van decreet niet uit te stellen.

Bij de algemene bespreking pleit mevrouw Berx onder meer voor een goede bewaking van de beleidsvoortgang op vlak van het globale decreet. De CD&V-fractie begrijpt en onderschrijft dat het structuurdecreet en het flexibiliseringsdecreet op een aantal punten moeten worden aangepast opdat het volgende academiejaar goed zou kunnen starten. Mevrouw Berx spreekt ten slotte haar waardering uit voor een aantal belangrijke technische aanpassingen.

De heer Tavernier vertrekt vanuit twee belangrijke bekommernissen, namelijk een verdere democratisering van het hoger onderwijs en het belang van levenslang leren. Hij heeft echter de indruk dat sommige artikelen bepalingen bevatten die een tegengestelde richting uitgaan. In het kader van de zogenaamde planlastverlaging heeft men aan de instellingen wat meer autonomie gegeven. Hij vraagt zich af of meer autonomie een compensatie is voor het ontbreken van een goede financiering. Hij denkt dat deze werkwijze de studentenrechten aantast en de democratisering van het hoger onderwijs niet ten goede komt.

De inleiding van de minister heeft bij hem de indruk gewekt dat dit ontwerp van decreet een aantal dingen wil regulariseren. Hij stelt ook vast dat de minister een aantal beslissingsbevoegdheden wil doorschuiven naar instellingen, associaties of naar de Erkenningscommissie. Dit kan ook neerkomen op een afschuiven van verantwoordelijkheid. Bovendien komt dit de doorzichtigheid van het Vlaamse onderwijslandschap niet ten goede. Naast de noodzakelijke technische bepalingen ziet hij in dit ontwerp van decreet een lijn die zeker niet in de richting van een verdergaande democratisering van het hoger onderwijs en van het bevorderen van het levenslang leren gaat.

Mevrouw Morel deelt mee dat haar fractie opmerkingen heeft met betrekking tot het tot stand komen van dit decreet. De betrokkenheid van de commissie

is bij de opmaak te beperkt en het decreet wordt volgens haar fractie te vlug door de commissie behandeld.

Bij de artikelsgewijze bespreking en stemming worden een aantal amendementen ingebracht door de meerderheidsfracties, door het Vlaams Belang en door Groen!. De amendementen van het Vlaams Belang en van Groen! worden op één amendement van de heer Tavernier na, niet weerhouden. De amendementen van de meerderheid betreffen in eerste instantie een aantal technische of tekstuele verbeteringen, maar er zijn ook een aantal amendementen met inhoudelijke toevoegingen.

Zo is er door de Vlaamse Regering in de zomer van 2005 in het Limburgplan groen licht gegeven voor een opleiding rechten aan de tUL en voor een opleiding pop- en rockmuziek aan de Provinciale Hogeschool Limburg. De desbetreffende opleidingen moeten nog de toets van de Erkenningscommissie en van de NVAO doorstaan. De meerderheidsfracties bij monde van de heer Sannen, de heer Van Baelen en mevrouw Berx verdedigen dit concept. De heer Luc Martens sluit zich niet aan bij het standpunt van mevrouw Berx. Hij kant zich tegen de oprichting van een opleiding rechten aan de tUL en met betrekking tot de inrichting van een opleiding in de pop- en rockmuziek aan de Provinciale Hogeschool Limburg klinken zijn opmerkingen nog nadrukkelijker.

Mevrouw Morel en haar fractie sluiten zich aan bij de heer Martens. Ook zij stelt dat het om een voorkeursbehandeling gaat, waarbij het gaat over veel geld. Het druist in tegen de rationalisatiegedachte, zo stelt ze, die in het verleden werd verdedigd door de Limburgse parlementsleden die nu het amendement in kwestie indienen.

Mevrouw Heeren benadrukt het unieke karakter van de tUL. De opleiding in de rechten moet volgens haar even uniek zijn als de tUL zelf. De minister is het eens met het voorgestelde amendement, in de geest zoals die door onder meer door mevrouw Heeren werd benadrukt. Hij zal terdege rekening houden met de adviezen van de Erkenningscommissie en de NVAO.

Een andere toevoeging betreft die van een studiegebied nautische wetenschappen, wat tegemoetkomt aan de bekommernissen van de Hogere Zeevaartschool.

Verder wordt het mogelijk gemaakt dat één of meer universiteiten en één of meer hogescholen over de studiegebieden economische en toegepaste economische wetenschappen en handelswetenschappen en bedrijfskunde heen in het academisch onderwijs gezamenlijke bachelor-en masteropleidingen kunnen oprichten die aansluiten bij die bacheloropleidingen, binnen een geografische omschrijving. De betrokken universiteiten en hogescholen reiken gezamenlijk het diploma uit. Via het gewijzigde artikel 34 van het structuurdecreet krijgt de Erasmushogeschool Brussel, door een aanpassing van haar onderwijsbevoegdheid, de mogelijkheid om haar musicaldosier voor te leggen aan de Erkenningscommissie en vervolgens aan de NVAO. Voor het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen kan voor het graduaat in de gezinswetenschappen, waarvan het visitatierapport dateert van 30 juni 2005, de termijn per uitzonderingsmaatregel worden verlengd tot 18 maanden. Op die manier kan het HIG nu al beginnen te onderhandelen en de accreditatie van zijn opleiding uitstellen, om zo onderhandelingstijd te winnen. De overdracht van de opleiding zou dan moeten gebeuren voor 31 augustus 2007.

De heer Voorhamme licht toe dat, om aan het Centrum voor Volwassenenonderwijs een maximale keuzevrijheid te verlenen en toe te laten een instelling te kiezen die het best aansluit bij het eigen onderwijsconcept, de mogelijkheid van een afwijking op het territorialiteitsprincipe kan gelden. Een universiteit kan, binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid, met één of meer universiteiten van de Franse Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en een graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijk georganiseerde opleiding heeft voltooid. Ook kan een hogeschool, binnen de perken van zijn onderwijsbevoegdheid, met één of meer hogescholen van de Franse of Duitstalige Gemeenschap een gezamenlijk diploma van de graad van bachelor of master uitreiken aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijk georganiseerde opleiding heeft voltooid. De inconsequentie dat gezamenlijke diplomering enkel kan met buitenlandse instellingen, maar niet met instellingen van de Franse en Duitstalige Gemeenschap, wordt hiermee weggewerkt.

Bij de tweede lezing vraagt mevrouw Vissers om opnieuw te stemmen over een aantal artikelen waarop amendementen zijn aangenomen, omdat haar fractie ter zake inmiddels een ander stemgedrag

heeft aangenomen. De commissievoorzitter stelt dat er niet opnieuw kan worden gestemd. Het Reglement bepaalt immers dat enkel opnieuw kan worden beraadslaagd over de vraag of de verworpen artikelen verworpen blijven dan wel of de tekst wordt hersteld, of over de vraag of de aangenomen amendementen worden bevestigd dan wel of de tekst wordt hersteld. Wel toegelaten zijn die nieuwe amendementen die noodzakelijk zijn om mogelijke distorsies die het gevolg zijn van een amendering in eerste lezing, weg te werken. Alleen over deze nieuwe amendementen kan worden gestemd.

Bij de eindstemming wordt het geamendeerde ontwerp van decreet tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen aangenomen met 9 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

Mijnheer de voorzitter, in de notulering is nog een foutje geslopen, op bladzijde 33, tweede kolom, vierde lijn. Daar moet het woordje 'niet' worden geschrapt, zodat de ambtenaren die reeds 10 jaar belast zijn met een opdracht als commissaris, in die hoedanigheid wel degelijk pensioensrechten kunnen genereren.

Mijn dank voor de technische verslaggeving, die heel to the point was. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat valt er nog te zeggen na zo'n uitgebreid verslag? Mijnheer De Cock, ik wil u hiervoor danken. Toch wil ik nog drie kleine punten naar voren brengen.

Naar aanleiding van de bespreking van dit ontwerp werd het alweer erg duidelijk dat we ons beter moeten bezinnen over de uitvoering van onze kerntaak: behoorlijke decreetgeving. Reeds nu, kort na de goedkeuring van het flexibiliseringsdecreet aan het einde van de vorige legislatuur, is het duidelijk dat er een vrij grondige aanpassing nodig is. Die moet er bovendien snel komen, alleen al om het begin van het nieuwe academiejaar goed te laten verlopen. Daarom doe ik een oproep – eigenlijk tot onszelf – om te werken met een goede decreetgevingskalender, zodat we de hele decreetgeving over het hoger onderwijs op een goede manier tot stand kunnen brengen, met oog voor kwaliteit en niet zo kort voor het einde van het zittingsjaar en het begin van het reces.

Op de technische punten wens ik niet meer terug te komen. Die zijn zeer omstandig toegelicht door de heer De Cock. Wel wil ik nog iets kwijt over het Limburgdossier. De heer De Cock heeft zeer gedetailleerd de bespreking in de commissie weergegeven, maar de visie van onze fractie en het verschil tussen de visie van de heer Martens en de mijne bleven daarbij wat onderbelicht.

De uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van de tUL met de opleiding rechten en van de Provinciale Hogeschool Limburg met rock en pop wordt door onze fractie gesteund maar niet echt van harte, behalve dan door de Limburgers. Niet van harte, omdat dit moeilijk ligt in relatie tot de rationalisatie van het hoger onderwijs. Ook vandaag wordt daar heel uitvoerig over bericht in de pers. Het is inderdaad cruciaal dat rationalisatie niet gebeurt met het oog op besparingen, maar wel om de middelen efficiënt in te zetten.

Het past ook niet echt in het concept van dit decreet aangezien het de uitvoering is van een beslissing van de regering, waaraan we evenwel loyaal willen meewerken. Het Limburgplan is binnen de regering tot stand gekomen, zodat het eigenlijk thuishoort in het ontwerp van decreet, en niet in een amendement.

Toch zal de overgrote meerderheid van onze fractie dit steunen, en wel om de volgende redenen. We hebben vertrouwen in de strengheid waarmee de macrodoelmatigheidstoets zal gebeuren bij de Erkenningscommissie, evenals de toets nieuwe opleiding bij de NVAO. Zoals mevrouw Heeren heel uitdrukkelijk heeft gezegd, zullen de tUL en de Provinciale Hogeschool moeten bewijzen dat ze een ijzersterk dossier hebben, dat de toets van macrodoelmatigheid bij de Erkenningscommissie kan doorstaan. Ze zullen moeten aantonen wat de uniciteit en de meerwaarde van die opleidingen zijn.

Om deze redenen hopen we dat de minister de adviezen heel ernstig neemt. We willen ook een engagement dat die opleidingen hoofdzakelijk worden gefinancierd met middelen uit het Limburgfonds. Het opzet van het Limburgplan was ook een herbestemming van de daarin besloten middelen.

Het standpunt dat de heer Martens heeft ingenomen, is dan ook principieel. Hij wil aangeven dat we loyaal willen meewerken aan een beslissing die binnen de regering tot stand is gekomen, weliswaar onder de belangrijke voorwaarde dat de macrodoel-

matigheidstoets en de toets nieuwe opleiding ernstig gebeuren en dat met de adviezen zeer goed rekening wordt gehouden. Het is een oproep aan de tUL en de Provinciale Hogeschool om te komen met een keisterk dossier, hier en daar waar het verder moet worden beoordeeld.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ook ik dank de heer De Cock voor zijn uitvoerig verslag. Mijnheer de minister, dit is een vrij technisch ontwerp van decreet, en het is dan ook moeilijk er een groot ideologisch debat over te voeren, maar ik wil u in de plenaire vergadering toch nog enkele vragen stellen omdat ik vrees dat er wat onduidelijkheid is ontstaan over bidualomering en gezamenlijke diplomering.

Het amendement dat de meerderheid heeft ingediend, en dat ik ook heb gesteund, is legitiem en terecht. De hogescholen en universiteiten moeten meestappen in de uitvoering van de Bolognaverklaring en de creatie van de Europese universitaire ruimte.

Naar aanleiding van het structuurdecreet, dat in 2003 werd goedgekeurd, zijn bidualomering en gezamenlijke diplomering beide mogelijk gemaakt met universiteiten buiten België.

Een Vlaamse universiteit of hogeschool kan met andere woorden een bidualomering aangaan met bijvoorbeeld de universiteit van Rijsel of van Luik. Er wordt immers ook in de mogelijkheid tot bidualomering voorzien met de Franse en Duitstalige Gemeenschap binnen de Belgische federatie.

Wat in 2003 niet mogelijk was, was een gezamenlijke diplomering van een Vlaamse universiteit of hogeschool met een universiteit of hogeschool van de Franse of de Duitstalige Gemeenschap, iets wat wel kon met de universiteiten van Rijsel, Leiden enzovoort. In die optiek bestond er dus een discrepantie. We proberen dit via een amendement recht te zetten waardoor zowel de bidualomering als de gezamenlijke diplomering kan met alle universiteiten en hogescholen binnen Europa.

De voorbije dagen is er een onduidelijkheid ontstaan, vooral door een interpretatie die door een aantal mensen binnen de academische wereld naar voren wordt geschoven en waarbij wordt gesteld dat

het gezamenlijke diploma tussen een Vlaamse universiteit en een universiteit van de Franse Gemeenschap problemen kan opleveren. Als studenten afstuderen met zo'n diploma is er immers geen duidelijkheid over de taalaanhorigheid. Dit betreft inzonderheid de problematiek met betrekking tot de overheidsdienst, want in dit federaal land worden de evenwichten nog steeds per taalgroep vastgelegd.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u kunt bevestigen dat er duidelijkheid kan worden gecreëerd met het diplomasupplement. Daarin werd in 2003 ook al voorzien, maar het wordt nu stringenter en meer verfijnd zodat duidelijk wordt aangeduid in welke taal de vakken werden gevolgd en hoeveel punten eraan werden gekoppeld. Op die manier kan de potentiële werkgever, de overheid of de privé-sector, duidelijk te weten komen in welke taal de student zijn of haar opleiding gevolgd heeft. Kunt u dit bevestigen of verduidelijken?

Een titel van een krantenartikel luidde: 'Studenten aan Vlaamse universiteiten dreigen een deel van hun studies in het Frans te moeten doen.' Dat is volgens mij nogal tendentius gesteld, want iedereen kiest zelf welke opleiding wordt gevolgd: studenten kiezen zelf naar welke universiteit ze gaan en welke richting ze kiezen. Als ik dit alles echter naast de bepalingen leg die we in 2003 in ons Structuurdecreet hebben vastgelegd met betrekking tot de taalregeling en dergelijke, dan zou ik hierover toch graag duidelijkheid krijgen. Hoe moeten we het taalaspect precies duiden? Is het noodzakelijk dat er een equivalent in het Nederlands wordt aangeboden? Wat bepaalt de decreetgeving op dit moment? Op welke manier moet dit worden geïnterpreteerd? Ik kreeg hierover dus graag een verduidelijking en een bijkomende toelichting.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uiteraard bedank ik de verslaggever voor het heel uitgebreide verslag waarin zelfs werd vermeld dat een lid erop aandrong om het einduur van de vergadering te bepalen. Dat gebeurde niet omdat de commissie niet lang wenste te werken, het betrof het maken van afspraken.

Ik wil me uiteraard aansluiten bij de bemerking van mevrouw Berx dat we er als Vlaams Parlement voor moeten zorgen om goed wetgevend werk te verrichten.

Alleen, mevrouw Berx, u verwijst daarvoor naar het verleden. We hebben de oude wetgeving met dit decreet wat verbeterd en aangevuld, maar het werk in de commissie van twee weken geleden getuigt niet erg van kwaliteit. Er was binnen de meerderheid een nogal hoog oplopende discussie over een belangrijk amendement. Limburg werd plots als een nieuw hoofdstuk toegevoegd. Voor mij vraagt zoiets enige bezinning. Dit amendement werd veel te snel behandeld en goedgekeurd. De meerderheid moet zich ook vandaag vragen stellen over haar wetgevend werk. Met veel moeite werd op mijn voorstel een tweede lezing aanvaard. Dat is nochtans een element van degelijk wetgevend werk. Ik ondersteun uw oproep voor behoorlijk wetgevend werk.

Mijnheer de minister, de verslaggever heeft het al vermeld, we mogen dit ontwerp van decreet niet zomaar beschouwen als een technisch decreet. Er zitten bepalingen in die verder gaan. Daarnaast moeten we elk wetgevend initiatief betreffende onderwijs benaderen vanuit de doelstellingen die u hebt vastgelegd en die wij onderschrijven. Voor ons is een element van de democratisering van het onderwijs, ook van het hoger onderwijs, het levenslang leren. Als ik dit ontwerp van decreet bekijk vanuit die invalshoek, dan vrees ik dat we die doelstellingen eigenlijk niet halen, of dat we geen stappen vooruitzetten met dit ontwerp van decreet.

Ik verklaar me nader. Enerzijds is er het deeltijds hoger onderwijs, creditonderwijs, creditcontracten enzovoort. Via de bepalingen in dit ontwerp van decreet zijn niet alle hogescholen of instellingen verplicht om alle opleidingen in deeltijdse vorm aan te bieden. Bepaalde beperkingen en verplichtingen worden niet meer opgelegd. Het onderscheid tussen een voltijds en een deeltijds leertraject is niet altijd zo duidelijk. We kunnen alleen van een deeltijds traject spreken als er een voldoende verschil bestaat tussen die twee. Een voltijds traject min één vak kunnen we moeilijk deeltijds onderwijs gaan noemen. Wie in het kader van levenslang leren op latere leeftijd een bijkomende opleiding wil volgen, wordt geconfronteerd met een zware cursus. Het moet mogelijk zijn een deeltijdse opleiding te combineren met een job. In dit ontwerp van decreet zitten elementen die die verplichtingen voor de instellingen wegnemen.

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Mijnheer Tavernier, u weet dat we op dat vlak partners zijn. U suggereert

een beperking voor mensen die werken en een deeltijdse opleiding willen volgen. Daarom is bij amendement het woord creditcontract geschrapt. Dat betekent dat er wel flexibiliteit bestaat. Voor de examencontracten bestaat er voldoende mogelijkheid om objectief na te gaan welke vakken een onlosmakelijk onderdeel van een opleiding zijn. Het gaat hier duidelijk om opleidingen waarvoor fysieke aanwezigheid verplicht is. Indien de term creditcontract was blijven staan, dan had u gelijk, maar we hebben hem geschrapt. Uw redenering gaat niet op.

Er was een vraag over de examencontracten. De minister heeft een rondvraag opgestart om tegen de zomer zicht te hebben op de stand van zaken.

Mijnheer de minister, u had beloofd om vóór het nieuwe academiejaar na te gaan of er grote problemen zijn. Ik verneem in het veld dat die bevraging bezig is en dat de diverse instellingen en associaties erover nadenken. Ook zij moeten de nodige ruimte krijgen.

Mijnheer Tavernier, ik denk dat uw bemerking wordt geneutraliseerd door het amendement dat we hebben ingediend.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer Van Baelen, u hebt gedeeltelijk gelijk inzake de kredietcontracten. Na mijn bemerking en na discussie in de commissie werd dat geschrapt. Het onderscheid tussen een voltijds en een deeltijds traject moet voldoende groot zijn. De verplichting voor het aanbieden van deeltijdse trajecten is nog niet echt een verplichting. Daarom vrees ik ervoor.

Ook de toegangscriteria tot de ManaMa's en BanaBa's zijn belangrijk. In de praktijk wordt daar soms nogal subjectief mee omgegaan. De toegang tot die bijkomende opleidingen is heel belangrijk voor de studenten, niet alleen voor hen die een onmiddellijk aansluitend bijkomend jaar willen, maar ook voor hen die dit op latere leeftijd beschouwen als een nieuw element in het kader van levenslang leren. We moeten daarom een objectief systeem zoeken. De criteria die worden toegepast, moeten duidelijk zijn, om willekeur te vermijden.

Er zijn ook nog problemen voor de EVC's en de EVK's. Mijnheer de minister, ik betreur dat u een aantal taken die de meerderheid als decreetgever had opgedragen aan de Vlaamse Regering, niet uitvoert en overlaat aan de hogescholen. U ontloopt daardoor bepaalde verantwoordelijkheden die u door de decreetgever waren opgedragen. Op het ter-

rein bestaat daarover verwarring, ook over de kostprijs. De filosofie achter de EVC's en EVK's wordt gedeeltelijk onderuit gehaald door de toepassing op het terrein en door de barrière van de kostprijs.

Dit ontwerp van decreet regulariseert een aantal toestanden, zoals de examencommissies, die tegen het vroegere decreet in waren ontstaan. Dat is slecht decreetgevend werk onder druk. Taken worden afgeschoven naar instellingen. Dat tast de doorzichtigheid en de rechten van studenten aan.

Inzake het amendement over het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen blijft de vraag of er voldoende tijd zal zijn om ernstig te onderhandelen over de toekomst van die instelling. Dat blijft een knelpunt.

Dit ontwerp van decreet is technisch niet zo neutraal. Na de bespreking in de commissie is een aantal verbeteringen aangebracht. Ik vrees niettemin dat het minder doorzichtig wordt en dat de rechten van de studenten worden gefnuikt.

We zetten zeker geen stappen vooruit in de richting van de democratisering of het vergemakkelijken van levenslang leren. Ik ben dan ook helemaal niet zo gelukkig met dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal kort reageren op de verschillende uiteenzettingen omdat we een heel goed debat hebben gehad in de commissie. We hebben ook een heel goed verslag gekregen. Ik dank iedereen die daarbij betrokken was.

Mevrouw Berx, ik herhaal nogmaals wat ik, en niet alleen ik, in de commissie heb gezegd. Ik verwijs naar de uiteenzetting van mevrouw Heeren die zei dat we voor de tUL geen garantie bieden, maar hoogstens een mogelijkheid en dat de tUL moet bewijzen dat ze een hoogstaand dossier kan indienen. Ik wil dat bevestigen. We hebben een slot dat op de deur zat opgedraaid, maar we hebben de deur nog niet opgezet. Daarvoor moet men de erkenningscommissie en de NVAO's hun werk laten doen. Ik ga ervan uit dat dat werk ernstig gebeurt. We zullen zeer ernstig rekening houden met hun adviezen. Dat kan trouwens niet anders in het nieuwe hogeronderwijslandschap.

Mijnheer Van Dijck, u had het onder meer over de problematiek van gezamenlijke en bi-diplome-

ring. Daarover wordt soms wel verwarring gezaaid, maar er is volgens mij geen dubbelzinnigheid. Ik wil gewoon herhalen dat we zowel voor de toekomstige taalrol van studenten die bij dergelijke bi-diplomerings betrokken zouden worden, als voor de taalregeling tijdens de opleiding, een sluitende oplossing hebben. Over de toekomstige taalrol zullen we een besluit voorleggen aan de Vlaamse Regering waarin op basis van het diplomasupplement kan worden vastgesteld tot welke taalrol iemand behoort.

Wat het taalregime betreft, wil ik het structuurdecreet in herinnering brengen. Artikel 91, paragraaf 1, stelt dat de onderwijstaal voor de initiële bachelors en masters in de regel het Nederlands is. In diezelfde paragraaf staan wel een aantal uitzonderingen en beperkingen op die uitzonderingen zoals taalvakken, gastprofessoren, vakken die aan een andere instelling werden gevolgd. Verder staat er dat de instellingen op gemotiveerde wijze bepaalde vakken die niet onder die uitzonderingen vallen, toch in een andere taal dan het Nederlands aanbieden. Bij de bachelor is het aantal vakken dat wordt gedoceerd door anderstalige gastprofessoren hoe dan ook beperkt tot 10 procent van het curriculum. Bij dit soort vakken hebben studenten altijd het recht om het examen in het Nederlands af te leggen.

Paragraaf 2 van artikel 91 biedt de mogelijkheid om een initiële bachelor of master in een andere taal dan het Nederlands in te richten, op voorwaarde dat er een equivalent in het Nederlands is. Dat equivalent kan mits onderlinge afspraak eventueel worden aangeboden door een andere instelling binnen dezelfde provincie. Als we het hebben over universiteiten, is dat enkel relevant voor de KUL en de VUB. Vlaams-Brabant en Brussel gelden voor deze paragraaf immers als één provincie.

Paragraaf 3 geeft twee uitzonderingen op de verplichting tot een equivalent in het Nederlands, namelijk de 'international course'-programma's in het kader van de ontwikkelingssamenwerking met vooral een zuiders publiek, gesubsidieerd door de Belgische ontwikkelingssamenwerking via de VLIR, en de Europese masters in het kader van Erasmus Mundus.

Paragraaf 4 stelt dat het instellingsbestuur zelf de onderwijstaal mag kiezen voor banabas, manamas en initiatieven in het kader van permanente vorming.

Dat is het decreet. Het is glashelder. Het geldt ook voor gezamenlijke opleidingen. In die zin is er vol-

gens mij geen enkele dubbelzinnigheid. Een instelling die samen met een niet-Vlaamse universiteit een gezamenlijke opleiding inricht, blijft gebonden aan de verplichting om ook een equivalent in het Nederlands aan te bieden. Voor alle duidelijkheid voeg ik eraan toe dat het bepaalde onderdelen kan bevatten die niet in het Nederlands zijn. We moeten een Nederlandstalige opleiding niet per se voor 100 procent in het Nederlands aanbieden.

Ik zal een voorbeeld geven. Een gezamenlijke opleiding in het Engels met een Deense universiteit veronderstelt dat de Vlaamse universiteit nog steeds een equivalente opleiding in het Nederlands aanbiedt indien het om een master gaat. Overigens is dat een van de redenen, maar niet de enige, waarom men daarvoor naar een ManaMa grijpt. Daar is men natuurlijk veel vrijer.

Ik heb u de regelgeving gegeven. Er zijn voor- en tegenstanders. Destijds werd een gevoelig compromis afgesloten. Ik kan de heer Pieters gerust stellen. Hij was verstrooid. Dat valt voor bij professoren.

Mijnheer Tavernier, u hebt een aantal inhoudelijke bedenkingen gemaakt. Ik ben het met u eens dat het voorliggende ontwerp een inhoudelijk decreet is. Het is ook een belangrijk decreet. Ik zal hier niet herhalen wat de heer Van Baelen al heeft gezegd over het amendement dat we hebben aangenomen. Het heeft toch wel de natuur van de discussie veranderd. Ik het ook aanvaard. U gaat voorbij aan de flexibilisering. Die is er.

U had het over de verantwoordelijkheid die we durven leggen bij de instellingen als het gaat over EVC's en EVK's. U had het ook over een zeer pragmatische en absoluut te verantwoorden versoepeling inzake de examenjury's. Ik weet niet hoe ik dit het best samenvat. Veel van uw bekommernissen zijn ook de mijne. Of het nu gaat over gelijke kansen of andere, wat dat betreft, zijn we op ideologisch vlak neven. U bent echter ook een beetje een regelneef. U moet iets meer vertrouwen geven aan de basis om bepaalde zaken waar te maken.

Met betrekking tot het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen denk ik oprecht dat we genoeg tijd geven. Overigens is de instelling al lang bezig met haar aspiraties betreffende een professionele bachelor. Er is dus genoeg tijd. Ook daar wil ik beklemtonen dat ze, net zoals dat voor Limburg het geval is, via een accreditatie zal moet bewijzen dat ze een professionele bachelor kan aanbieden. Dat geldt voor iedereen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nr. 804/5).

De artikelen 1 tot en met 84 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen omstreeks 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 – 814 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 – 815 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend. We zullen een gezamenlijke bespreking houden van de wijzigingsdecreten van het gemeentedecreet en van het provinciedecreet.

De heer Brouns, verslaggever, heeft het woord.

De heer Hubert Brouns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben op 9 en 16 mei 2006 het ontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet besproken. In zijn inleiding gaf minister Keulen een toelichting bij dit ontwerp van decreet. Hij stelde dat er een aantal beperkte verfijningen en aanpassingen werden voorgesteld met het oog op een ordentelijke opstart van de raden en de colleges na de verkiezingen van 8 oktober 2006.

Waar gaan de wijzigingen over? Een eerste gaat over de installatie van de gemeenteraad na een ongel-

digverklaring en een nieuwe verkiezing. De tweede wijziging betreft de akte van voordracht: sanctie bij ondertekening van meerdere voordrachten. De derde wijziging gaat over de mogelijke fractievorming bij kartels. De vierde wijziging betreft de vervanging van een lid van het college bij een inbreuk op de aanwezigheid van beide geslachten. De vijfde wijziging betreft de voordracht van de burgemeester: het wegwerken van een ongewild effect. De laatste wijziging gaat over het instrument van de burgerparticipatie: voorstellen van burgers in de raad.

Tijdens de algemene bespreking stelt de heer Van Hauthem dat hij nog altijd niet begrijpt dat, nadat de hele vorige legislatuur voorbereidend werk voor die decreten werd geleverd, de huidige regering met decreten is gekomen waarvan ze vooraf wist dat ze tekorten en technische fouten bevatten. Bovendien zullen voorliggende reparatiedecreten op het gemeente- en het provinciedecreet niet alle anomalieën wegwerken. De spreker geeft een aantal voorbeelden. Volgens de heer Van Hauthem is het politieke ingrijpen zeer duidelijk in de artikelen over de kartelvorming. Hij heeft er geen probleem mee dat burgers punten op de agenda van de gemeente- of provincieraad kunnen laten zetten, maar vreest dat dit tot een enorme administratieve last zal leiden.

Tijdens mijn eigen uiteenzetting heb ik erop gewezen dat iedereen ernaar streeft om de eerste gemeente- en provincieraadsverkiezingen die Vlaanderen zelf organiseert, zo goed mogelijk te laten verlopen. Ik vind het daarom goed dat er nu nog een aantal noodzakelijke aanpassingen worden doorgevoerd. Diegenen die het toch aandurven om voor meerdere voordrachten te tekenen, zullen bestraft worden. Inzake fractievorming is er gekozen voor de meest pragmatische aanpak. De CD&V-fractie vindt ook het burgerinitiatief zeer belangrijk.

De heer Jef Tavernier noemt de door de minister gehanteerde termen zoals 'verfijningsdecreet' en 'reparatiedecreet' eufemismen. Het gaat hooguit om een voorlopig, gedeeltelijk reparatiedecreet. De spreker noemt het rommelig haastwerk en een onvoldragen werkstuk. Hij heeft er geen probleem mee dat de minister het overlopen wil bestraffen, maar dit wordt hier ten onrechte gereduceerd tot het tekenen van meerdere voordrachten. De spreker verwijst naar de kartelvorming, geregeld in artikel 5. Dat artikel houdt voor hem een enorme betutteling in. Bovendien kan een kartel enkel met twee partijen en dat zal een probleem vormen voor bepaalde partijen. Hij verwijst hier naar een realiteit die voor hem goed

is gekend. De heer Tavernier gaat vervolgens in op het probleem van de districten in het kader van de provincieraadsverkiezingen. De minister heeft de mogelijkheden voor een meer democratische invulling, zeker op provinciaal niveau, niet aangegrepen. Hij besluit dat hij met veel vragen blijft zitten en dat het ontwerp van decreet hem een zeer onvolkomen gevoel geeft.

De heer Maes verwondert zich erover dat verschillende personen eenzelfde tekst op dergelijke verschillende manieren kunnen lezen. Voor wat de sancties voor de dubbele handtekeningen betreft, betreurt de spreker dat er geen hardere sancties kunnen worden genomen. De heer Maes vindt het positief dat de fractievorming goed is omschreven. Wat de voorstellen vanwege de burgers betreft, rijst wel de vraag of er veel gebruik van zal worden gemaakt. Hij onderstreept dat zijn fractie het ontwerp van decreet met overtuiging zal goedkeuren.

De heer De Meulemeester is van oordeel dat het ontwerp van decreet een aantal anomalieën uit de wereld helpt en zorgt voor aanvulling en verfijning. De spreker vindt de invoering van het burgerinitiatief erg belangrijk. Een ander belangrijk element is de verfijning van de regeling inzake de vervanging van rechtswege van een lid van het college van burgemeester en schepenen, indien niet voldaan wordt aan de vereiste aanwezigheid van beide geslachten in het college.

De minister merkt op dat de geleverde kritiek voorspelbaar was. Hij meent ook dat de kritiek van de heer Tavernier ingegeven is door opportuniteitsoverwegingen.

De heer Tavernier redeneert volgens de minister op basis van partijpolitieke overwegingen. De minister wijst erop dat het nodig was om een aantal verfijningen en reparaties door te voeren.

Wat de kritiek van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur betreft, wijst de minister erop dat de Hoge Raad, de VVSG en de VVP van bij het begin mee rond de tafel hebben gezeten om de wijzigingen voor te bereiden. Volgens de minister kan hem ook inzake de timing niets worden verweten. De minister wijst erop dat nog voor het zomerreces een nieuw ontwerp van OCMW-decreet zal worden ingediend.

Wat de kartelvorming betreft, is gekozen voor een maximum van twee fracties. Zo wil men de versnip-

pering tegengaan. Dat is een politiek compromis, zo stelt de minister. Het burgerinitiatief impliceert een bijkomende mogelijkheid voor de burger om aangelegenheden van gemeentelijk belang op de agenda van de gemeenteraad te laten agenderen. De minister gaat vervolgens in op de vraag wat er gebeurt als een kartel tijdens de installatievergadering 'breekt'. In dat geval zal de oude procedure van stemming staande de vergadering worden gevolgd.

Na de artikelsgewijze bespreking en de artikelsgewijze stemming volgt de eindstemming. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen.

Naast het gemeentedecreet wordt ook het provinciedecreet gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op de indeling van de kiesdistricten, de installatie van de provincieraad na een ongeldigverklaring en de organisatie van nieuwe verkiezingen, de akte van voordracht, de sanctie voor het ondertekenen van meerdere voordrachten, de kartelvorming en de vervanging van een lid bij niet-aanwezigheid van beide geslachten. De opmerkingen over het gemeentedecreet en het provinciedecreet zijn gelijklopend. De eindstemming is ook dezelfde: het provinciedecreet wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal kort zijn en niet herhalen wat in de commissie al is gezegd. Bij de bespreking tijdens de totstandkoming van het provincie- en gemeentedecreet dat nu wordt gewijzigd, was al gebleken dat beide decreten ernstige tekortkomingen vertonen. Vandaag ligt hier wat we eufemistisch een reparatiedecreet noemen ter bespreking. Dat gebeurt nauwelijks zes maanden voor de installatie van de nieuwe gemeente- en provincieraden. Dat getuigt toch niet van goed bestuur. Ik wil daarover niet uitweiden. Toch verbaas ik me nog steeds over het feit dat men daarmee al tijdens de vorige legislatuur bezig was, en men er na bijna zeven jaar nog steeds niet in is geslaagd om een legislatiek beter werkstuk af te leveren.

Het is juist dat er anomalieën worden weggewerkt. Dat gebeurt voor de installatie van de gemeenteraad na nieuwe verkiezingen. Verder is een legale basis

gecreëerd om de districten te organiseren. In het oude decreet is men vergeten om dat te doen, hoewel men de verkiezing van de provincieraden volgens districten zou organiseren.

Ik herhaal mijn opmerking. Ik vind het niet kunnen dat men dezelfde districten behoudt als degenen die golden tijdens de vorige legislatuur. Toen golden districten waar twee personen verkozen konden worden en andere districten met 22 tot 24 kandidaten. Dat is niet logisch.

Er zijn inderdaad wel wat anomalieën weggewerkt, maar een aantal zijn ook blijven staan. Ik heb in de commissie verwezen naar het feit dat bijvoorbeeld echtgenoten wel samen verkozen kunnen worden maar niet samen kunnen zetelen. Er zijn nu twee bepalingen die uitmaken wie wel en wie niet mag zetelen. Zo is er een bepaling in het provinciedecreet die stelt dat wie de meeste stemmen heeft, ook zetelt. Tegelijkertijd is nog altijd de bestaande bepaling van de provinciekieswet van kracht die het heeft over de quotiënten van de lijst waarop men is verkozen. Men zit daar met twee tegengestelde, tegenstrijdige wettelijke en decretale bepalingen. Het enige wat de minister daarop zegt is dat hij met een reparatiedecreet zal komen. Dat wordt dan de reparatie van de reparatie van de reparatie.

Mijnheer de minister, er worden niet alleen een aantal verfijningen aangebracht, er komen ook nieuwe initiatieven. Het gaat niet alleen om een reparatiedecreet, het verfijnen van een en ander of het op punt stellen van wat niet klopte. Er wordt ook opnieuw politiek ingegrepen. Zo is er het nieuwe burgerinitiatief: goed, daar hebben we geen probleem mee. Wel stel ik de vraag waarom dat wel geldt voor het op de agenda plaatsen van punten voor de gemeenteraad en niet voor de districtsraden. Daar heeft men geen afdoende verklaring voor gegeven.

De grootste politieke ingreep behelst de vorming van de fracties. In het oorspronkelijke decreet stond een vrij logisch artikel van een zestal regels. Daarin werd gesteld dat men na de verkiezingen een of meerdere fracties kan vormen. Men kon dus bij de installatievergadering in een of meerdere fracties splitsen. De omgekeerde beweging kon ook: verschillende lijsten die apart waren opgekomen, konden zich bij de installatie van de gemeenteraad verenigen in een fractie. Ook dat was geregeld. Het was een zeer logisch artikel.

Nu heeft men plots in een heel andere regeling voorzien. Het is een zuiver politieke ingreep. Men kan

slechts splitsen in twee fracties. Dat moet bovendien voor de verkiezingen worden bekendgemaakt. Zo komt men van een artikel van zes regels tot een artikel van bijna een hele bladzijde. Wanneer behoort men tot welke fractie? Men ondertekent dat op voorhand in een aparte voordrachtsakte. Wie niet tekent en zich niet bekent tot een fractie, wordt geacht tot de grootste te behoren. Als de fracties even groot zijn, wordt hij geacht te behoren tot de fractie waar de lijstaanvoerder deel van uitmaakt. Maar wat als die zich niet heeft bekendgemaakt als behorende tot een bepaalde fractie? Zo zijn we met dit decreet dus verder aan het knoeien en aan het broddelen. Ik kan het niet anders formuleren.

Bovendien: wat is een kartel? Dat staat niet in het decreet. Er staat alleen dat men slechts kan splitsen na de verkiezingen in twee fracties als de namen van de fracties al in de lijstnaam staan. De lijst Gemeentebelangen kan politiek gesproken evengoed een kartellijst zijn van bijvoorbeeld CD&V, NVA, Groen! en spirit. Dat wordt volgens het decreet niet beschouwd als een kartellijst. Want als de twee fractienamen er niet in staan, kan de lijst nadien niet uiteenvallen in twee fracties.

Ik vind dit, eerlijk gezegd, onzin. Hier is geen logische verklaring voor. Tenzij het om een louter partijpolitiek berekende logica zou gaan. Die zit er ongetwijfeld wel achter. Volgens de minister bevordert dit de transparantie. De kiezer zal op voorhand weten wat de lijst na de verkiezingen op het vlak van de fractievorming zal doen. Op de omgekeerde beweging staat echter geen limiet. Drie of vier lijsten kunnen zich achteraf in één fractie verenigen. Dat is blijkbaar geen probleem en hoeft niet op voorhand te worden meegedeeld. Daar heeft de kiezer op voorhand geen zaken mee. Tot daar de transparantie. Er is geen enkele logische verklaring voor deze maatregel. De politieke zelfbediening vormt de enige verklaring.

Tijdens de vorige legislatuur heeft de toenmalige paars-groene federale coalitie het verwijt gekregen de kieswetgeving te manipuleren. Er is toen gezegd dat dit vanuit democratisch oogpunt bijzonder gevaarlijk is. Als meerderheden kieswetten of -decreten naar hun hand zetten omdat dit hun goed uitkomt, bevinden we ons in een bijzonder gevaarlijke evolutie. Mijn fractie zal het voorliggende ontwerp van decreet dan ook niet goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil het eerst nog even hebben over de bekommernis die mevrouw Berx daarnet heeft geuit. Mevrouw Berx vindt dat wij, als parlement en als decreetgever, goed werk moeten leveren. Twee of drie jaar geleden heeft het Vlaams Parlement een flexibiliseringsdecreet goedgekeurd. Nu moeten we dit decreet jammer genoeg al aanpassen. Dat is volgens haar geen teken dat we destijds goed werk hebben geleverd.

Mevrouw Berx, prijs u gelukkig dat u in de Commissie voor Onderwijs, Wetenschapsbeleid en Vorming zit. In de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie is het veel erger. Op 15 juli 2005, nog geen jaar geleden, hebben we het gemeentedecreet goedgekeurd. Op 9 december 2005, nog geen half jaar geleden, hebben we het provinciedecreet goedgekeurd. In februari 2006 hebben we de kiesdecreten goedgekeurd. Vandaag moeten jullie al een aantal wijzigingen goedkeuren. Die wijzigingen komen er niet omdat de meerderheid toen niet wist dat de decreten fouten bevatten. Hoewel de meerderheid wist dat er tekortkomingen waren, zijn die decreten goedgekeurd. De meerderheid heeft toen verklaard dat die decreten later zouden worden verfijnd.

De minister heeft zich in dat verband een beetje kwaad gemaakt. Wij hadden het over reparatiedecreten. Die term gaf de indruk dat fouten waren gemaakt en moesten worden gerepareerd. Volgens hem gaat het om verfijningsdecreten, bedoeld om de decreten te verfijnen.

Ik stel evenwel vast dat een aantal van de vroegere fouten nog steeds niet worden gerepareerd. De VVSG heeft vastgesteld dat een aantal bepalingen in de decreten nog steeds niet kloppen en nog steeds niet zijn gerepareerd. Daarbuiten worden bovendien toch een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Vlaamse volksvertegenwoordigers die ooit aan een missie hebben deelgenomen om de verkiezingen in een ander land, bijvoorbeeld in het voormalige Oostblok, te controleren, weten dat de OVSE een aantal criteria heeft opgesteld. Indien de verkiezingen aan die criteria voldoen, kunnen ze goed georganiseerd worden genoemd. Een ervan houdt in dat de kieswetgeving minstens een jaar op voorhand in orde moet zijn. Wij zijn onze kieswetgeving voor de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen van

oktober 2006 vandaag nog aan het wijzigen. Het is bijna juni 2006. We bevinden ons op iets meer dan vier maanden van de verkiezingen. Op het ogenblik dat deze wijzigingen zullen worden gepubliceerd, zullen we ons nog iets verder in de tijd bevinden.

Dat is dus alles behalve behoorlijk bestuur.

Er worden ook echt een aantal dingen gewijzigd, onder andere in verband met kartels. Er stond een vrij algemene bepaling in artikel 38 van het gemeentedecreet en ook het provinciedecreet bleef algemeen over de mogelijkheid om na de verkiezingen op te splitsen in verschillende fracties. Nu, eind mei – en de regel zal worden gepubliceerd in juni, dus vier maanden voor de verkiezingen –, zegt men dat een opsplitsing in verschillende fracties maar mogelijk is als er verschillende woorden in de naam staan.

Lijsten met de naam Gemeentebelangen, Volksbelangen, Samen, Sprong en alle mogelijke andere namen mogen niet opsplitsen, ook al zijn het zuivere kartels. Men kijkt enkel naar de verschillende woorden in de naam. Kan de lijst 'Samen sterk' opsplitsen in samen en sterk? Of moet er een koppelteken tussen staan? Wat dan met N-VA? Kan N-VA opsplitsen in twee fracties? Uiteraard kan er evengoed een ampersand tussen staan: 'Samen & sterk'. Als dat wordt aanvaard, wat dan met CD&V?

Uiteraard gaat men zich niet beperken tot het koppelteken of de ampersand. Er kunnen ook puntjes tussen de woorden staan. Wat betekent dat voor s.p.a? Is dat een kartel dat eventueel kan opsplitsen? Kunnen de klassieke oude socialisten en degenen die anders zijn eventueel een aparte fractie vormen in de gemeenteraad, dankzij het puntje tussen de p en de a? Het wordt allemaal een beetje absurd. S.p.a. mag opsplitsen in twee delen, maar niet in drie, ook al zijn er drie woorden. Hoe de delen worden samengevoegd, s en pa of sp en a, doet er niet toe.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat u, geconfronteerd met de diversiteit op het terrein, in het kader van de niet-betutteling nog wel rondzendingen zult sturen. Op basis van het formulier dat wordt opgemaakt, zal meer duidelijkheid ontstaan. Wanneer zullen we meer duidelijkheid hebben? Volgende maand of misschien binnen twee maanden.

Ik denk dat we echt met iets bezig zijn dat niet kan. Minister Vandenbroucke zei daarnet dat ik – omdat ik kritiek had op het feit dat de regering en de meer-

derheid een aantal zaken die de decreetgever had opgelegd niet meer uitvoeren – de neiging had om nogal regelneurig te zijn. Als de voorstellen van de minister, die de meerderheid straks blijkbaar zal goedkeuren, geen regelneurig zijn, weet ik het niet.

In een decreet wordt nu plots gesteld dat men in fracties kan werken. Voor de andere bestuurlijke niveaus wordt in de algemene kieswetgeving niet over fracties gesproken. In het reglement van de verschillende raden en parlementen, zoals het Vlaams Parlement en de Kamer, spreekt men wel over fracties.

In hetzelfde document op hetzelfde niveau waar we spreken over fracties, zeggen we ook wat de gevolgen zijn van het feit dat er al dan niet een fractie wordt gevormd. Dat betekent dat het in de ene assemblee een voordeel kan zijn om allerlei redenen, soms ook materiële, om op te splitsen, en in een andere assemblee, op basis van dat reglement, een voordeel kan zijn om samen te voegen en tot een grote fractie te komen. Dat zit wel degelijk in hetzelfde reglement. Zo kan men kiezen. In het Gemeentedecreet bepalen we wat een fractie is, maar wat het gevolg is van een fractie kan in elke gemeente anders zijn. In Antwerpen zal dat anders zijn dan in Gent of Aalter bijvoorbeeld op basis van het reglement van die gemeente. We bepalen hier iets zonder dat we de gevolgen ervan meenemen op hetzelfde niveau. Dat is onlogisch.

In het Reglement van het Vlaams Parlement of dat van de Kamer wordt de fractievorming niet verbonden aan de lijst waarop iemand is verkozen, maar laten we dat zeer vrij. De bepalingen van het Vlaams Parlement en de Kamer zijn nagenoeg gelijklopend. Volksvertegenwoordigers kunnen politieke fracties vormen, en een politieke fractie bestaat uit ten minste drie volksvertegenwoordigers. Men kan slechts deel uitmaken van één fractie. Dat moet worden meegedeeld aan de voorzitter. Dat is wat het Vlaams Parlement bepaalt over fracties. We nemen voor onszelf een zeer grote vrijheid, maar voor de gemeenten gaan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden en de meerderheid wel bepalen hoe dat in de gemeenten moet gebeuren, gaande van Spiere-Helkijn tot in Antwerpen – van regelneurig en niet-logische zaken gesproken. Maar goed, volhard maar in de boosheid. Dat is het geval zowel voor de gemeenten als voor de provincies.

Ik heb nog een technische opmerking, mijnheer de minister. U hebt eindelijk toegegeven dat er bij het Provinciedecreet een lijst moest worden gevoegd. Eerst was men het niet vergeten en zei men dat de federale wet bleef gelden, namelijk de bijlage met de indeling in districten. Ik betreur dat er geen gebruik

is gemaakt van de mogelijkheid om dat eindelijk eens wat democratischer, doorzichtiger en vooral gelijkjer te maken. Ik zie een fout in het district Lennik. (*Opmerking van minister Marino Keulen*)

Waar is dat gecorrigeerd? In uw document geeft u een lijst van districten en daar staat een fout in. Die fout is in de commissie niet opgemerkt. U zegt nu dat u dat hebt gecorrigeerd. Wie heeft dat gecorrigeerd? In de commissie is dat niet gebeurd, want het is zelfs niet eens opgemerkt. Wij hebben documenten gekregen. De meerderheid heeft de documenten die ze gekregen heeft, goedgekeurd. Lennik stond in de lijst bij Leuven, maar moet bij Halle staan.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Op de teksten die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd, stond het correct. Het is fout gelopen in de drukkerij. Het zou in de teksten die in de plenaire vergadering zouden worden goedgekeurd, opnieuw rechtgezet worden. Het zetduiveltje is hier aan het werk geweest.

De voorzitter: Mijnheer de minister, alle teksten worden teruggestuurd naar uw diensten voor correctie. Het is niet de drukkerij die daar verantwoordelijk voor is.

Minister Marino Keulen: Het zal worden rechtgezet in de teksten die hier worden goedgekeurd.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik wil aanvaarden dat het hier gaat over een materiële vergissing, maar die moet dan wel op een correcte wijze worden rechtgezet.

Minister Marino Keulen: Ik krijg net van een medewerker te horen dat het in de drukproef die van het kabinet naar het parlement is teruggekomen, wel correct stond. Ik heb er geen belang bij om daarover te liegen.

De voorzitter: Ik zal dit meteen laten nagaan, maar normaliter is elke tekst die naar hier komt, zowel van een lid als van een minister, voorzien van de vermelding 'persklaar'. Dan pas gaat die weg.

Minister Marino Keulen: Dat zou ook zo gebeurd zijn. Het zou correct vermeld zijn. Men bevestigt me dat nogmaals.

De heer Jef Tavernier: Het is me om het even waar de fout is gebeurd, en of ze al dan niet materieel is. Als de fout echter wordt rechtgezet, dan moet dat op de correcte wijze gebeuren. Als ik me niet vergis,

moet dat gebeuren met een technisch amendement. Ik heb daar geen enkel probleem mee, maar dat moet dan ook gebeuren.

Ik heb de indruk dat de meerderheid bij deze ontwerpen van decreet volhardt in de boosheid. Vorige week, in de tijd tussen de commissiebesprekingen en het plaatsvinden van deze bespreking in de plenaire vergadering, heeft het Arbitragehof geoordeeld dat een aantal artikelen van het kiesdecreet moeten worden geschorst. Het is niet aangenaam voor de meerderheid dat dit gebeurt. Wat me echter bijzonder ergert, mijnheer de minister, dames en heren van de meerderheid, is dat dit arrest niet zomaar uit de lucht komt gevallen. Er was het advies van de Raad van State en dat van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. Ook heeft dit parlement speciaal nog een advies gevraagd. Die adviezen waren eensluidend: sommige elementen gaan in tegen het gelijkheidsbeginsel, zodat ze het risico lopen te worden geschorst of vernietigd. Desondanks heeft de regering geen bijkomende motivering gegeven met betrekking tot de behandeling van de lijststem en is ze doorgedaan.

Mevrouw Berx, dit is opnieuw een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur. Daarnet haalde ik al het – weliswaar technische – voorbeeld van Lennik aan. De meerderheid vindt het mooi adviezen van de Raad van State en van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur te krijgen, net als het door de voorzitter aan een eminent jurist gevraagde advies, maar ze houdt er geen rekening mee. Op 4 tot 5 maanden voor de verkiezingen is er dus sprake van een schorsing. Wat gaat u nu doen met die schorsing? (*Opmerkingen van minister Marino Keulen*)

Ik hoef daar geen actuele vraag over te stellen. We bespreken hier een ontwerp van decreet dat er toch wel wat mee samenhangt. Normaliter zal er binnen de drie maanden al dan niet een vernietigingsarrest zijn. Als de meerderheid dus niets doet, zullen we tot eind augustus in de onzekerheid zitten. Dan pas zullen we weten of er iets werd vernietigd. We zouden onbehoorlijk werk verrichten indien er nu geen beslissing wordt genomen. We kunnen de zaken niet op hun beloop laten en afwachten. Er moet een beslissing komen. De motivering voor de schorsing, die niet noodzakelijk wordt overgenomen bij een vernietiging, is duidelijk. Ik wil ertoe oproepen dat er behoorlijk parlementair werk zou worden verricht. De huidige regeling is misleidend voor de kiezer, zoals het Arbitragehof opmerkt. Er moet een duidelijke regeling komen. Ik betreur dat, bij het opstel-

len van die decreetsteksten, bij het provinciedecreet, het gemeentedecreet en zeker wanneer het gaat over de kieswetgeving en de aspecten die daarmee samenhangen, zoals de indeling in districten, om welke reden dan ook, die duidelijkheid er niet is gekomen. Dat zal dan wel partijpolitiek worden genoemd.

Het is trouwens geen schande iets partijpolitiek te benaderen. Alleen moet het voor de kiezers duidelijk zijn dat er van de gelegenheid geen gebruik is gemaakt om tot een meer gelijke behandeling en een democratischer vertegenwoordiging van alle kiezers te komen. Blijkbaar moesten bepaalde modellen doorgedrukt worden. Dat heeft geleid tot krakkemikkige compromissen en teksten, zoals bijvoorbeeld over de fracties. Dat is slecht werk en het is betuttelend. Het zal bovendien de veelkleurigheid op lokaal niveau zeker niet bevorderen. Integendeel, er wordt geprobeerd de greep van de politieke partijen, de hoofdkwartieren en de kartels te versterken. Dat is een slechte zaak, en we zullen dan ook zeker tegen deze ontwerpen stemmen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Het geval van Lennik is in de commissie ter sprake gekomen bij het verlaten van het lokaal. Er is me nogmaals bevestigd dat Lennik correct vermeld stond op de drukproef met de vermelding ‘persklaar’ die door het kabinet aan het parlement werd bezorgd. Ik meen uit de lichaamstaal van de heer Van Hauthem ook te begrijpen dat het nu wel in orde zou zijn. We kunnen dit misverstand dus meteen uit de wereld helpen zonder iemands reputatie helemaal te kraken, en het als geklasseerd beschouwen.

Over de kieswetgeving worden deze namiddag twee actuele vragen gesteld. Ik wil op alles antwoorden, maar het gaat hier om wijzigingsdecreten die betrekking hebben op het gemeentedecreet en het provinciedecreet. Voor mij niet gelaten dat ik nu moet antwoorden op vragen over de kieswetgeving, maar dan zijn de heren Brouns en Van Hauthem, die een actuele vraag hebben ingediend, er wel aan voor de moeite.

Hoe u het ook draait of keert, de wijzigingsdecreten zijn er om een aantal dingen te expliciteren waarvan het principe al was opgenomen in hetzij het gemeentedecreet hetzij het provinciedecreet, of dingen te verduidelijken die waarschijnlijk veeleer theoretisch zijn maar toch geregeld moeten worden. Een voor-

beeld is dat iemand verkozen wordt op een eenmanslijst en toetreedt tot de meerderheid. Als dan blijkt dat de betrokkene een man is en dat er ook in de rest van het college geen vrouw zit, dan moet er een bepaling zijn hoe de vrouwelijke aanwezigheid in het college toch kan worden gerealiseerd. Zoiets zal zich in de praktijk waarschijnlijk niet voordoen, maar de leden van de meerderheid achtten het toch opportuun dit te regelen, voor als het zich ooit zou voordoen.

Het gaat ook om de installatie van de gemeenteraad bij herverkiezing ingevolge een aanvaarde klacht, hetzij bij de raad voor verkiezingsbetwistingen, hetzij bij de Raad van State. Verder gaat het er ook om de financiële beloning voor het overlopen onmogelijk te maken, zodat die deur wordt dichtgetrokken. Daar kan iedereen alleen maar blij om zijn, want overlopen wordt vaak ook gestimuleerd doordat het lucratief is. Ter wille van het smeer likt de kat de kandeleer.

Ook fractievorming hebben we geregeld. Alle punten zijn uitvoerig in de commissiebespreking aan bod gekomen. We willen hiermee versnippering tegengaan. In de praktijk zal het meestal voorkomen dat kartels die aan verkiezingen deelnemen, ook voor de rest van de legislatuur gezamenlijk zullen opereren. Het zou echter ook kunnen dat dat niet gebeurt, en dat moet dan van meet af aan duidelijk zijn in de benaming. Dit wordt gesteund door de meerderheidsfracties, en er is dus een breed draagvlak voor.

Van het burgerinitiatief werd al melding gemaakt in de memorie van toelichting bij het decreet. We hebben dat nu geregeld. De drempel is een stuk lager dan voor een volksraadpleging, met een verhouding van één op tien. Het moet gaan om zaken van algemeen belang. Zelfs voor een meerderheid is dat een goede zaak. Als bijvoorbeeld in een gemeente met 20.000 inwoners een vraag wordt ingediend om een punt in de gemeenteraad te bespreken, ondertekend met driehonderd handtekeningen, dan moet de meerderheid wel gek zijn om dat niet te willen horen. Het is een teken dat er een probleem is, en dan is het in het belang van het bestuur om naar dat probleem te luisteren en te proberen er een oplossing voor te bieden.

Voor de benoeming van de burgemeesters was inderdaad een correctie nodig, want anders hadden we alleen maar kunnen benoemen na 2 januari: de eedaflegging. Nu wordt dat vooraf mogelijk.

Mijnheer Tavernier, u had het ook over de kiesdistricten en de tabel. U kunt over de omschrijving van de districten een polemieek voeren, maar binnen de meerderheid werd beslist om een status quo te handhaven.

In verband met het 'nu toevoegen' is er inderdaad een verduidelijking gekomen. Zolang dat niet was gebeurd, gold de oude bepaling, namelijk artikel 2 van de Provinciewet. Die bepaling kan nu worden opgeheven door middel van een uitvoeringsbesluit.

U ridiculiseert de kartelvorming. Dat is natuurlijk uw goed recht, maar ik hoef u niet te volgen. Het gaat trouwens niet om mijn eigen uitvindsel. Op een zeker ogenblik werd binnen de meerderheid gezegd dat we versnippering wilden tegengaan. Daarover werd uitvoerig gediscussieerd in de commissie. Daarnaast is er het fenomeen van de kartels. De wetenschap dat mensen samen een kiesstrijd ingaan en achteraf als groep zetelen, versterkt het groepsgevoel alleen maar. Als er dan toch voor wordt gekozen om apart te gaan, is het een goede zaak dat dat op voorhand is geweten. De fracties moeten tijdens de installatievergadering beslissen om samen of apart te zetelen. De kiezers weten dat inderdaad niet op voorhand, de keuze kan slechts op één moment worden gemaakt: bij de start van de legislatuur. De keuze geldt voor de zes volgende jaren. Dit zal veel meer een theoretische casus blijven, in de praktijk zal dit niet massaal gebeuren. De mogelijkheid bestaat, en dus is het goed om die op te nemen. U kunt daar een heel ridicul spel rond opvoeren, dat is uw goed recht, maar de meerderheid wenst dit zo te regelen om eventualiteiten op te vangen en om te vermijden dat in de loop van de legislatuur over allerlei zaken wordt gechicaneerd. Het moet van meet af aan duidelijk zijn waaraan men begint.

Het probleem van Lennik werd al uitgeklaard. De kwestie van de kieswetgeving zal straks worden behandeld bij de actuele vragen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, u kunt natuurlijk om het even welke benadering hebben van het kartelsysteem. Het is nodig om een aantal voorbeelden ex absurdo te geven om de absurditeit van de kwestie aan te tonen. De veelkleurigheid van onze 308 Vlaamse gemeenten is heel groot. Vier maanden voor de verkiezingen wordt plots een nieuwe regeling ingevoerd waarvan enkele maanden geleden nog geen sprake was. Dat is een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur.

Minister Marino Keulen: Het voorstel wordt gedragen door een brede meerderheid. Het gaat om mensen die aanwezig zijn in de 308 gemeenten. De fracties van de meerderheid kunnen inderdaad zeggen dat ze in die 308 gemeenten verkozenen hebben en dus weten hoe de polsslag er klopt en wat er leeft. Met de glimlach op de lippen hebt u al aangegeven dat ook een persoonlijke situatie een rol speelt. Dat is goed, maar de casus Aalter mag niet worden gebruikt om de rekening voor heel Vlaanderen te maken.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, u komt altijd met hetzelfde argument aandraven: er is een politieke meerderheid voor. Natuurlijk is dat zo, anders zou het ontwerp van decreet niet worden goedgekeurd. U kunt de decreten blijven wijzigen tot 7 oktober, want er zal steeds een politieke meerderheid zijn.

Dat is het punt niet. Het punt is dat er vier maanden geleden nog geen sprake was van deze regeling. Tot vier maanden geleden gold precies het omgekeerde, en ook dat werd gedragen door een politieke meerderheid. We hebben het bewuste artikel nog moeten amenderen om het in orde te krijgen: men kan in fracties uiteenvallen zoveel als men wil.

Men kan natuurlijk in fracties uiteenvallen, zoveel als men wil. De praktijk zal wel uitwijzen dat het niet zo'n vaart zal lopen, dat is het punt niet. Vier maanden geleden was er van dat verhaal geen sprake. Ik zal het anders zeggen: vier maanden geleden was er niet alleen geen sprake van dat verhaal, het verhaal was zelfs omgekeerd. Dat de meerderheid nu met een heel ander verhaal afkomt, heeft niets te maken met verfijning, maar – vier maanden voor de verkiezingen – met partijpolitieke berekeningen. De heer Tavernier heeft gelijk, dat is geen blijk van goed bestuur.

Minister Marino Keulen: Artikel 38 van het gemeentedecreet verwijst al naar het principe. Nu wordt het geëxpliciteerd. Als we dat doen, weten we wat er leeft in Vlaanderen en in onze veelkleurige 308 gemeenten. Onze hoofdbekommernis is versnippering tegen te gaan, en als het zich toch voordoet, zorgen dat het niet ontspoot.

De heer Jef Tavernier: Ik vind dit erg merkwaardig. Ik heb net vernomen dat op de elektronische versie van het ontwerp van decreet op de website, Lennik op de correcte plaats staat, namelijk bij Halle. Op de

gedrukte versie staat Lennik onder Leuven. Dat is een gevaarlijk spelletje.

De voorzitter: Ik stel voor dat we voor de tabel bij artikel 2 van het provinciedecreet een erratum drukken en vanmiddag ronddelen. Dan stemmen de gegevens van de site en het gedrukte stuk overeen. Dan is er geen discussie meer.

De heer Jef Tavernier: Dat klopt wel technisch gezien en voor de interne organisatie, maar er mag geen verschil bestaan tussen een elektronische en een gedrukte versie. Of iemand heeft een aanpassing gedaan, en dat is gevaarlijk.

De voorzitter: Ik neem aan dat er een aanpassing gebeurd is op de elektronische versie, terwijl men bij de officiële versie moest blijven.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 – 814 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nrs. 814/1 en 3*).

De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Op artikel 5 is er een amendement van de heer Tavernier.

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelen 6 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Minister Marino Keulen: Het agenderen van burgerinitiatieven kan ook in de districtsraden. Mijnheer Van Hauthem, dat werd ook in de commissie al gezegd.

De voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de aangehouden stemmingen en hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 – 815 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* Vl. Parl. 2005-2006, nrs. 815/1 en 3).

Artikel 1 wordt aangenomen.

Op de tabel bij artikel 2 is er een amendement van de heer Tavernier.

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelen 3 en 4 worden zonder opmerkingen aangenomen

Op artikel 5 is er een amendement van de heer Tavernier

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelen 6 tot en met 11 worden zonder opmerkingen aangenomen

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jos De Meyer, Karlos Callens, Jan Verfaillie, Mark Demesmaeker en Ludo Sannen houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 – 736 (2005-2006) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Matthijs, verslaggever, heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de laatste jaren waren er steeds meer ernstige gevallen van wildschade, terwijl de procedure om de terecht schadevergoeding te bekomen te traag en te omslachtig ervaren werd. Dit voorstel van decreet zorgt voor een billijker en soepeler vergoedingsregeling voor wildschade. Zo is het niet langer nodig dat wildschade veroorzaakt is door wild waarop de jacht reeds vijf jaar niet meer geopend is. Eén jaar is nu voldoende. Ook schade van wild uit reservaten komt in aanmerking voor vergoeding.

Belangrijk is ook dat de vergoedingprocedure is vereenvoudigd. Zij is niet langer gerechtelijk maar administratief. Die aanpassingen werden in de commissie unaniem goedgekeurd.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik wil iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de voorbereiding van dit voorstel van decreet, de verslaggever, de collega-ondertekenaars, en de collega's die het voorstel hebben goedgekeurd in de commissie. De essentie van het voorstel is dat de stroeve en dure gerechtelijke procedure bij de vergoeding van wildschade, waarop de jacht is verboden, wordt vervangen door een eenvoudige administratieve procedure. Daarnaast wordt voorzien in enkele kleinere aanpassingen.

Het voorstel geeft vele uitvoeringsbevoegdheden aan de minister. Mijnheer de minister, ik hoop dat u daarvan snel gebruik zult maken.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: We hebben het voorstel met enthousiasme gesteund in de commissie. We zullen dat in de plenaire vergadering ook doen.

Mijnheer de minister, we betreuren wel dat het voorstel tot wijziging van het jachtdecreet beperkt is tot het artikel dat voorligt, maar we rekenen erop dat u een nieuw ontwerp van jachtdecreet zult indienen, dat veel ruimer is en dat op een gezond pragmatisme en realisme zal gebaseerd zijn, en dat er vanuit gaat dat het jachtdecreet zoals het vandaag bestaat niet meer beantwoordt aan de noden op het terrein.

De voorzitter: De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2005-2006, nr. 736/1).

De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.00 uur.*
